

V Y T I S

“THE KNIGHT”

STUDENTU ZODIS
Marianopolis College
Thompson, Conn.

VOL. XXI

NOVEMBER - LAPKRITIS - 1935

NO. 11 - 380

Courtesy of Chicago Art Institute

R U D U O

*Ūžia, daužos nedoras šiaurys,
Nuvytusį lapą padangėm's nešioja;
Apnuoginta giria bevilčiai dejuojo—
Graudus, lūdnas gamtoj reginys!*

*Paukščiai skrenda, apleidžia būriais
Į tolimą šiltą jiemis žinomą kraštą,
Skaitydami dangišką duotąjį raštą,
Trauk be rūpeščio savo keliais.*

*Gėlės vysta nukąstos šalnos;
Jau byra žemyn jųjų puošnūs lapeliai,
Neb'sulaukia giedrosios dienos;
Ir žolynai žaliuoti nustos.*

*Visiems jau prirengti šaltieji kapeliai,
Jų jau nieks neaplenks niekados!*

VYTIS—The Knight

Published monthly by
KNIGHTS OF LITHUANIA

Entered as second Class Matter Oct. 23, 1933 at the Postoffice at Chicago, Ill. Under Act of March 3, 1879. Accepted at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of Oct. 3, 1917, authorized on April 12, 1921.

—Subscriptions—

Yearly.....\$1.80 Foreign Countries.....\$2.00
Single Copy.....15c

VYTIS

4736 South Wood St. Chicago, Illinois
Phone Lafayette 6298

Editor Rev. A. Valančius
Managing Editor Al. Mantavičius
Business Manager J. Poška

ŠIO "VYTIES" NR. BENDRADARbiai:

P. Razvadauskas
A. J. Mažeika
Thomas Shamis
E. J. Kutaitis

HAVE YOU THOUGHT OF IT?

November usually is the beginning of indoor sports and athletic activity. Taking this into consideration we believe it would be a timely reminder for your council to organize basketball and bowling teams.

In and around the New York — New Jersey or Chicago Districts the councils have an excellent opportunity to enter the K of L league of their respective district. The chapters who have no other council with whom to compete in any form of sports or athletics should not consider it an excuse to forget the activity. The councils who are confronted with the latter problem should organize and enter their teams into various city or community leagues of good reputation under their local K of L banner.

We will consider it a privilege to print the results of your games if you will only send them to us.

The K of L Press does not receive any amount of printing business from councils other than of the Chicago District.

Our manager Mr. Vytautas Shilling wishes to inform our councils of a new service for them. Chapters can get a two color ticket for any affair they may be sponsoring. All you need to do is send us the "copy" for your ticket with a money order for the proper amount for the quantity you may want. The best of service is assured you. You can find a sample ticket with a list of color combinations and prices on the back of the cover page.

M.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

XXIII SEIMO PROTOKOLO PATAISOS

Gerb. p. Redaktoriam:

Jūs, pereitam „Vyties“ nr. patalpinote L. Vyčių XXIII Seimo protokolo nuorašą, kuris dar nebuvo seimo prezidiumo užtvirtintas, kas gal ir buvo priežastis to, kad protokole praleista keli seimo įvykiai ir nutarimai. Jų tarpe, kad:

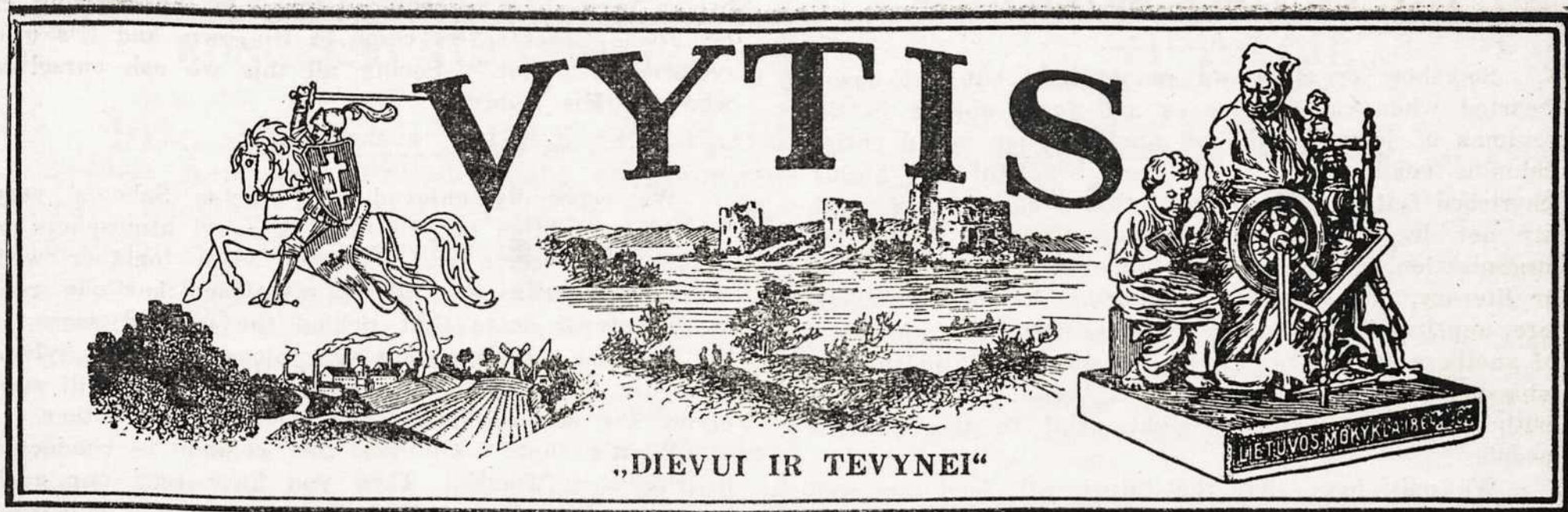
1. Seimas atidarytas sugiedant Amerikos, Lietuvos ir Vyčių himnus.
2. Organizacijos tėvas M. A. Norkūnas, antros sesijos pradžioje apdovanojo visus seimo dalyvius ženkleliai. —
3. Antroji seimo diena pradėta šv. Trejybės bažnyčioj iškilmingomis gedulo pamaldomis už mirusius vyčius — vytes.
- Šv. Mišias atnašavo Kun. A. Valančius, o pamokslą pasakė J. E. Hartford'o vyskupas McAuliff.
4. Seimas buvusiai sekretorei p-lei B. Paliliūnaitei, gulinčiai Chicagos sanatorijoje, pasiuntė bukietą gėlių su linkėjimais greitai pasveikti ir kaip dovaną, užsakė metams dienraštį „Draugą“.
5. Kun. A. Valančius pakeltas į Garbės Narius.
6. Seimas nupirko O-jos tėvui M. A. Norkūnui dovaną.
7. Pareikšti pagyrimas ir pagarbos žodis, netik p. Vytautui Tamuliui bet ir p. J. Broakai, kurie su pasižymėjimu žaidžia su garsiaja „Yankees“ beisbolo komanda ir tuo pačiu garsina lietuvių vardą.
8. Vyčiai, savo tarpan privalėtų patraukti visus geriausius lietuvius sportininkus, taip kad laikui atėjus renkant ir siunčiant sportininkus—žvaigždes Lietuvon visuomenė ieškos Vyčių Organizacijoj.

Priimkite, p. Redaktoriam, mano aukštos pagarbos pareiškimą.

J. POŠKA,
L. V. XXIII Seimo pirmininkas.

VISŲ DĖMESIUI!

Centro milžiniškas „Minstrel Jambaree“ Chicagoje naujo namo naudai, kuris turėjo įvykti Gruodžio 8 d. buvo dėl svarbių priežasčių atidėtas iki Vasario 9 d. Vieta bus vėliau paskelbta. Visa vakaro programa yra pavesta Jimmy Rakauskui Visų Šventų parapijos vargonininkui.

WHAT PRICE SOULS

Business. This word is used to-day in its widest sense. It is applied to every form of human endeavor. "How is business?", seems to follow every greeting upon the meeting of two fellow men. Yet speaking of the most vital of all human interests, it is rarely used. This very important problem of mankind deals with the very end for which the Eternal God created us, namely, the salvation of our immortal souls.

Price, value, are terms very commonly applied to the process of mankind's salvation. The same terms that we use in our business deals. Hence, it seems that even Holy Writ considers the salvation of a soul a business, and a very important business, in fact the only business worth real effort. St. Ignatius, the founder of the great Society of Jesus, won over one of the most learned men, Francis Xavier, of his time, with a pure business proposition, "What doth it profit a man to gain the whole world and lose his own soul?"

Since this business is so vital to our eternal well-being, we may well ask ourselves, what price souls. Were we to bargain for our soul's salvation in our human capacity, with human coinage, our intellect, our will, even our life, we would find the price beyond our reach. No treasure that we might possess, no sacrifice that we might be willing to offer, could ever be sufficient to purchase one soul's happiness. So great is the price that the Eternal Son of God spent His life and blood to earn mankind's salvation. Such a price as the life and blood of the Man—God makes our bid almost insignificant.

Even though the price is forbidding, the knowledge of the enormous value of one soul should certainly arouse our interest and enkindle in us the desire to redeem one and even more. This yearning should lead us in search of means to take part in this lovable business of salvation. Is there a way? Yes, Providence has been kind enough to present us with a form of currency which almost equals His own effort. He has stored up sufficient surplus in the treasury of the Church which

can be applied to strictly human offerings, which instantaneously become like the offerings of Christ Himself. To these very special offerings we refer to as indulgenced prayers, actions, places. These, God accepts as though they were His own, or His Blessed Mother's or His millions of Saints. With these elevated offerings we can enter the mart and participate in the purchase of souls, for them we can offer our masses, prayers, mortifications, alms, any good work.

Have you saved a soul? November is a bargain month. More souls see the light of eternal day during this month than at any other time. The Church itself raises the value of our purchasing power. It places before us vast treasures to use for the salvation of souls. Souls, that are suffering, like the slaves and captives of old, begging us to have mercy and release them from the torture of purgatory's flames. Souls, that you know, fathers, mothers, sisters, brothers, relations, friends, yes and even unknown and forgotten souls, Have you heard their cry, listen, "Have mercy on me, have mercy on me, at least you, my friends, for the hand of the Lord hath touched me."

There is time yet. Save a soul. Its price is within your easy reach. Save a soul and earn a faithful and powerful friend. Save souls, and earn the salvation of your own soul. Those whom you have helped to save, shall interest themselves in saving yours. Make friends with those whose friendship is worth while.

"Oh! ye who mourn some beloved dead,
Remember well what only can avail
The souls departed to the shadow land;
Let sacrifice for such be duly made:
Let pious offerings to high heaven plead;
Let prayers and alms your faithfulness attest;
'Tis thus your love will soar above the tomb,
And weave a wreath to crown your holy dead."

Forget-Me-Nots.

THE EDITOR'S BRIEF CASE

Somehow or other we cannot help but feel down-hearted when catholic names and faces appear in the columns of journals who on another page spend entire columns poking fun at our very beautiful and highly cherished faith. Is it possible that even our own youth are not deeply conscious of their Catholic belief. No organization, club, society whether national, or social, or literary, whose staunch supporters or even backers are unprincipled characters and unscrupulous ridiculers of another's faith, can benefit our own people in anyway whatsoever. Past experience has taught that mingling with such brood only brought grief to the Catholic people.

We only hope that the future will lead our well minded youth to a deeper understanding of their faith - its meaning, its principles, its worth.

Were we pleased to find such staunch support and cooperation to our activity a few weeks past.. Imagine our surprise when on entering the large McCormick Club House on October's third Sunday to find fully one hundred and seventy odd persons clustered around the banquet tables. Almost 200 people gathered to commemorate the 20th anniversary of the Chicago District's existence. Surely — well our own records show more than 500 K of L members alone in the Windy City. And only recently we heard a venerable authority remark that the great midwestern metropolis houses some 70,000 Lithuanians. Fully two-thirds of these at least started out in life as catholics. According to the writer's ancient mathematics that makes approximately 46,666 Lithuanian Catholics in the Chicago community — leaders, youth, etc. And the **only** Lithuanian Catholic youth organization draws almost two hundred to a 20th anniversary Festival - 10 for each year - Marvelous! Someday we Lithuanian Catholics will scurry to our dictionaries, and will our faces be red when we discover the actual meaning of the words unity and organization.

In passing allow us to thank the "Vyčių Veterans" for the kind memento accorded the Knights of Chicago in one of the socialistic papers. And we thought that all present were our own people.

The editor of this column wishes to compliment the Chicago - Sasnauskas Men's Chorus. The progress it has made during the recent year is commendable. Under the capable leadership of Mr. Anthony Pocius it has truly merited to be numbered among the better men's choruses in this country. Among Lithuanians it ranks as the best, at least in our humble opinion.

We would suggest that the Sasnauskas chorus attempt to be heard on one of the more prominent radio amateur hours. We'll be listenin'. Good luck.

This comment comes as a result of our presence at a recent "Draugas" concert at Marquettes highly touted colony. The one and only Lithuanian Catholic Daily in these United States draws one hundred people to hear one of the best musical performances we have witnessed in these parts. Another evidence of our lithuanian catholic united activity. A touch of sarcasm was added to this unfortunate incident, when on that same evening a notably uncatholic Lithuanian daily had difficulty in accomodating some of our so-called good catholics at their banquet and dance. This occurrence

brings back to us a sentence found in the begining of St. Johns Gospel: "He came to His own, and His own received Him not." Seeing all this we ask ourselves who are His own.

We especially enjoyed Mr. Kastas Sabonis' very dramatic rendition of "Blusa". A novel atmosphere to lithuanian concerts was inserted when together with Mrs. Janusauskas the above mentioned baritone rendered several duets that tickled the musical sense of the audience. It is always very pleasant to see Sylvia, now Mrs. McElroy, one of our best pianists, still supplying the accompaniment for her baritone father.

What's that? Oh yes this column is conducted in English. Thanks. Then you have read our grab bag remarks. If you feel that our column will find more readers should it be written in Lithuanian, nothing will please us more than to accomodate our readers.

A spirited K of L manifestation was in evidence on the night of October 25. Some 350 youth jammed the All Saints auditorium to enjoy one of the most pleasant entertainments offered by a local youth group. They called it a Night in Vienna, and although the Viennese atmosphere was dimmed by the tingling American jazz tunes of a very talented instrumental quintet, however, we who are not accustomed to the slow, romantic tempo of Austria's Capitol, were more than pleased to hum the good old American tunes. We wish to congratulate the Roseland council for the clever combination of amateur night and dance. More like that. It was really encouraging to find so many K of L councils represented. Knights! Let's keep this up.

We see by the papers that our friend Jack Sharkey is about to return to the leather-pushers arena. According to Jack, he is going to take it upon himself to introduce the ambitions Mr. Joe Louis to a real fighter. Regardless of what others may print about our Lithuanian heavy-weight this column wishes Mr. Sharkey lots of what it takes—to knock out and off the youthful Louis, then to follow up with the same dose to James J. Braddock and, then to retire with the heavyweight championship and the many greenbacks that go along with it. We're with you Jack!

Even this column is still jittery from Notre Dame's victorious last minute 18-13 march over Ohio State highly touted football machine. During the exciting closing minutes of this historic encounter we overheard the announcer shout the name of Andy Puplis, the Chicago Lithuanian, who a few seasons back carried the Harrison High team to many a triumph. Andy substituted for Mr. Elmer Layden who happened to be calling signals from the bench. Unfortunately, Andy called one of the two passes what did not click during that memorable second half. However, we remember how Andy stepped into the last period of the Wisconsin game a few weeks back and on one of his rambles carried the pigskin for a handsome 50 yards gain. Puplis is only a sophomore. Next season may find Andy bunking in a regular berth, we hope.

A.L.R.K. FEDERACIJOS 25-to KONGRESO NUTARIMAI

Įvykęs šais metais A.L.R.K. Federacijos 25-tasis Kongresas Philadelphijoje savo nutarimais, nuotaika, ir kitais atžvilgiais buvo labai pasekmingas. Dalyvaujant J. E. vysk. T. Matulioniui išnešta daug svarbių, labai naudingų rezoliucijų bei nutarimų, kurie turės labai didelę svarbą lietuvių katalikų ateities veikime.

Labai plačiai buvo gvildenta klausimai apie svarbą palaikymo savos katalikiškos spaudos, savo mokyklų bei kitų katalikiškų įstaigų ir labai plačiai diskutuota jaunimo klausimas. Mums gi vyčiams reikia ypatingai džiaugtis, kad mūsų organizacijos reikalai nebuvo pamiršti, ir L. Vyčių reikalais buvo išnešta sekančios rezoliucijos:

„Užgirti Lietuvos Pavasarininkų ekskursijos, atvykstančios į Ameriką maršrutą.

Kadangi L. Vyčiai yra seniausia ir vienintelė visą jaunimą apimanti organizacija, siekianti K. Bažnyčios ir lietuvių tautos idealų;

Kadangi L. Vyčių organas „Vytis“ yra vienintelis visam lietuviškam jaunimui prieinamas žurnalas, kuris rūpinasi mūsų religijos ir tautos reikalais;

Kadangi yra visų katalikų pareiga remti ir platinti savą lietuvišką, katalikišką spaudą, ypač jaunimo tarpe;

Todėl Federacijos Kongresas karštai pageidauja, kad visa mūsų visuomenė, o ypač josios vadai, Garbingoji Dvasiškija, jau gyvuojančias jų kolonijose L. Vyčių kuopas visais galimais būdais remtų ir stiprintų, o kur nėra jas įkurtų ir ugdytų.

Federacijos Kongresas pageidauja, kad visų parapijų jaunimo draugijos, kaip tai: Šv. Vardo, Sodalijos, Chorai ir įvairios kitos jaunimo organizacijos priklausytų prie tų pačių tikslų siekiančios centralinės katalikiškos Vyčių organizacijos ir užsiprenumeruotų organą „Vytį“.

Visur steigti ir ugdyti jaunamečių Vyčių kuopas iš tikrą baigusios pradžios mokslus jaunimo. Tokiu būdu nuo pat jaunystės įpratinsime mūsų jaunimą savarankiškai veikti bei reikšti lietuviškose organizacijose.

Kadangi Lietuvos Vyčių organizacija šiais metais yra pasiryžus užpirkti nuosavą namą, kuriame būtų patalpinta L. Vyčių spaustuvė ir Centras;

Todėl Federacijos Kongresas nuoširdžiai užgiria šį Lietuvos Vyčių organizacijos kilnų užsimojimą ir kviečia visą katalikų visuomenę bei Federacijos skyrius visais galimais būdais jiems pagelbėti.

Šiame Federacijos kongrese L. Vyčiai buvo gerai atstovaujami. Kongrese dalyvavo kun. J. Vaškevičius, M.I.C., ir Z. Mažeika, kuris įėjo į rezoliucijų komisiją, ir Centro pirm. A. J. Mažeika, kuris buvo kongreso sekretorium ir tapo taipgi išrinktas į Federacijos Centro valdybą. Reikia džiaugtis, kad mūsų veikėjai užima vis svarbesnes vietas mūsų tautos katalikiškame veikime ir tuo dar pasidarbuoja jaunimo reikloms.

V y t i s —

IŠ PAVASARININKŲ VEIKIMO LIETUVOJE

J. B. Laučka iš Kauno praneša, kad pavasarininkai visu smarkumu rengia savo atstovus į Ameriką mūsų aplankyti. Atstovai pasieks New Yorką tarpe Kalėdų ir Naujų Metų. Tad jau laikas mums sukrusti juos tinkamai priimti.

Rankdarbių parodai, kurią pavasarininkų atstovai, vadovaujant J. B. Laučkai su savim atsiveš, iš visų kuopų jau plaukia įvairiausi rankų darbo išdirbiniai į „Pavasario“ organizacijos Centrą, kas sudarys ją tikrai turiningą ir įdomią.

Pavasarininkai jau baigia statyti savo dviejų aukštų namus Kaune. Namai randasi labai gražioje vietoje, ir gražaus stiliaus. Jų pastatymas kainavo didelė suma pinigų, ir nors jų vidaus ištaisymas ir įrengimas dar daug reikalaus lėšų, bet neatsižvelgiant nei sunkių laikų (krizės), jie tikisi į trumpą laiką juos užbaigti.

Mes irgi galėtume labai daug iš savo brolių pavasarininkų pasimokyti šiame atvejuje. Tą darbą jie pradėjo tik virš metų laiko atgal, bet savo pasišventimu ir pasiryžimu tame darbe, dirbdami visi išvien, ir su visuomenės pagalba įstengė tokį didelį darbą atlikti. Jei šiais metais mes vyčiai irgi padirbėsime su pilnu pasišventimu, įsigysime ir mes savo nuosavą namą.

Nuo mūsų organizacijos, pirmininkas A. J. Mažeika, „Lituanica II“ pasiuntė pavasarininkams laišką su pasveikinimais. Laiško turinys ir voko išvaizda buvo patalpinta „Pavasaryje“. Taipgi ir 1933 metais pirm. A. J. Mažeika per a. a. Darių ir Girėną pasiuntė pavasarininkams laišką su sveikinimais, kuris, nors lakūnai-didvyriai ir žuvo, pasiekė savo tikslą ir taipgi tilpo netik „Pavasaryje“, bet ir kituose laikraščiuose.

Pereitose „Pavasario“ laidose buvo labai gražiai aprašyta mūsų atstovės Vytės V. Sinkevičiūtės atsilankymas Lietuvoje, kur tilpo jos trumpa biografija, paveikslas ir jos nuopelnai mūsų organizacijai. Ji atstovavo mūsų organizaciją Ateitininkų ir pasauliniame lietuvių kongresuose ir apsilankė pas pavasarininkus, kur ji buvo priimta ir išleista labai nuoširdžiai.

Taipgi gražiai buvo priimtas ir A. Kazlauskas iš Brooklyn, N. Y. Jis dalyvavo ateitininkų kongrese taipgi, ir parsivežė daug gražių paveikslų iš Lietuvos ir kitų šalių.

Patartina Vyčiams užsirašyti „Pavasari“. „Pavasario“ sąjungos žurnalą, kuris išeina du kartų į mėnesį. Ten telpa labai daug gražių apsakymų, eilių, puikių straipsnių ir visais kitais atžvilgiais yra įdomus jaunimo laikraštis. Dr. J. Leimonas „Pavasario“ sąjungos Centro pirmininkas yra vyriausiu redaktorium. „Pavasario“ kaina metams \$1.50 ir jis galima užsisakyti L. Vyčių centre, arba siųsti pinigus: „Pavasaris“, Kaunas, Laisvės al. 31 b. Lithuania.

—A. J. M.

Three

LIETUVOS PRADŽIOS MOKYKLŲ TINKLAS

Lietuvos pradžios mokyklų tinklas, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, nepaprastai išaugo ir dar vis rodo smarkią augimo tendenciją.

Pirma pradinė mokykla Lietuvoje buvo įsteigta 1469 m. Varniuose. Mokė kunigas, atlyginimo gaudamas Luokės dvaro pelną. Platesniu mastu pradinės mokyklas pradėta steigti XVI šimt. 1507 m. buvo įsteigta paprinė mokykla Tauragėje, 1530 m. — Joniškėje, 1557 m. — Jurbarkė.

Joniškio mokykloje buvę mokoma žemaitiškai ir lenkiškai. 1686 m. visoje Lietuvoje, su gudų sritimis, buvo 39 paprijinės mokyklos. Ano meto Lietuvos plotui, maždaug atitinkančiam šių dienų laisvosios Lietuvos plotą, teko 13 mokyklų. Edukacinės komisijos laikais, 1773—1794 m., kuri buvo įsteigta panaikinus jėzuitų ordiną ir kuriai buvo pavesta Lietuvos švietimas, susirūpinta pradžios mokslo kėlimu. Sėkmingiausiai tas darbas plito Vilniaus vyskupijoje. 1777 m. jos plotuose buvę 330 paprijinių mokyklų su 4956 mokiniais. Tik, žinoma, visose tose mokyklose vyravo lenkų kalba, nes mokyklų vyriausieji prižiūrėtojai, o daugelyje vietų ir mokytojai, buvo lenkų kilmės kunigai ir vienuoliai arba, mokslus eidami, sulenkėję lietuviai. Daugelyje mokyklų mokė vargonininkai ar šiaip šviesesni žmonės.

Rusų priespaudos laikais atsiranda „dirktoriai“, kurie vaikus mokė namie iš maldaknygės ir elementoriaus. Rusų valdžios mokyklose lietuvių kalbos nemokė. Mokytojai nemokėjo lietuviškai, o vaikai rusiškai, todėl būdavo atsitikimų, kad per kelerius mokslo metus vaikai nepramokdavo nei skaityti nei rašyti. Tik namie motina, prie ratelio verpdama, pamokydavo vaikučius mišrių maldas skaityti, kiek elementoriaus „slebizavoti“.

1905 m. gegužės mėn. 14 d. caras Mikalojus II leido dėstyti pradžios mokykloje lietuvių ir lenkų kalbas. Tikybos taip pat leido mokyti lietuviškai. Bet to, po 1905 m. audrų rusų valdžia leidžia kitatikiams ir kitataučiams steigti savo privačias mokyklas. Tokių mokyklų iki 1911 m. lapkričio mėn. 11 d. buvo įsteigta 38. Tik rusų valdžia joms neduodavo nė kiek pašalpos, o trukdydavo įvairiais būdais, visokių priekabių sugalvodama. Prieš karą 1913 metais šių dienų laisvosios Lietuvos plote iš viso buvo 875 pradžios mokyklos su 1022 mokytojais ir 51.221 mokiniu. Karo metu išardytas ir tas menkas mokyklų tinklas, taip kad audroms praūžus, teliko vieni griuvėsiai. Atgavus nepriklausomybę, imtasi darbo. 1919 m. Lietuvoje jau yra 1036 mokyklos, 1232 mokytojai ir 45.540 mokinių. 1922 m. seimas priėmė pradžios mokyklų įstatymą ir apibrėžė konstitucijoje pradžios mokslo dalyką. Konstitucijos 79 § sakoma, kad mokyklas gali steigti valstybė, savivaldybė, visuomenės organizacijos ir atskiri asmens. Pagal 81 § pradžios mokslas visiems privalomas. Tik privalomą mokslą ėmė vykdyti tautinė vyriausybė 1928 m., o baigę 1930 m. Lietuvos mokyklų tinklo augimas geriausiai matyti iš šios lentelės:

Metai	Mokyklų	Mokytojų	Mokinių
1920	1173	1438	71.648
1921	1321	1696	93.788
1922	1650	2183	120.028
1923	1849	2451	117.466
1924	2002	2690	118.596
1925	2064	2875	123.785
1926	2108	2962	118.603
1927	2301	3255	122.196
1928	2401	3479	124.295
1929	2431	3678	171.384
1930	2386	3777	177.536
1931	2288	4008	200.960
1932	2290	4202	222.584
1933	2297	4313	235.033
1934	2298	4405	241.410
1935	2301	4498	249.665

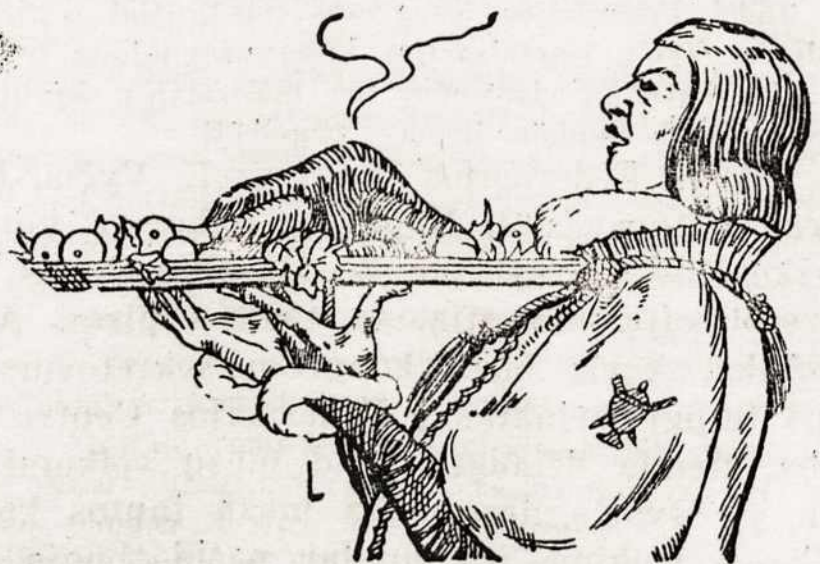
Pridėję paskutiniems metams Klaipėdos krašto 255 mokyklas, 449 mokytojus ir 18.993 mokinius, gausime visos Lietuvos 1935 m. vaizdą — 2556 mokyklas, 4947 mokytojai ir 268.658 mokiniai. Palyginę su 1919 metų skaitmenimis, matome, kad mokyklų padaugėjo daugiau kaip dvigubai, mokytojų beveik trigubai, o mokinių daugiau kaip penkis kartus.

Dėstomos kalbos atžvilgiu 1935 m. pradžioje mokyklų, be Klaipėdos krašto, buvo: 2136 lietuviškų, 104 žydiškų, 12 vokiškų, 15 lenkiškų, 11 latviškų, 4 rusiškos ir 19 mišrų. Mišrose mokyklose dėstoma: 9 mokyklose lietuviškai ir lenkiškai, 6 mokyklose lietuviškai ir rusiškai, 3 mokyklose lietuviškai ir vokiškai ir 1 mokykloje lietuviškai ir latviškai. Klaipėdos krašte 11 pradžios mokyklų dėstomoji kalba yra lietuviška, o 244 mokyklų — lietuvių vokiečių.

Mokyklas laiko švietimo ministerija ir savivaldybės. 1935 m. švietimo ministerijos laikomų pradžios mokyklų buvo 167, o savivaldybių — 2060.

Nuo 1935—1936 mokslo metų pradžios imta vykdyti mokyklų reformą. Pradžioje nustatyta įvesti kiekvieniame valsčiuje po vieną šešerių metų mokyklą, o paskiau įvesti šešerių metų mokymą ir kitose pradžios mokyklose. Šiomet atidaryta penktieji skyriai 160 švietimo ministerijos ir savivaldybių išlaikomose mokyklose, 5 privačiose. Be to, 11 mokyklų jau 1934—1935 mokslo metais buvo prailgintas pradžios mokslas. Šiomet penktieji skyriai veikia 176 mokyklose.

Lietuvos Aidas

“A MEAL FOR A KING”

VIENATVĖJE KALNUOSE

Vertė P. R.

Juodi debesys nesiliovė ritęsi aptemusiu dangum. Tūkstančiais vilkų kaukdamas ir sukdamas visą žiemų vėjas bėrė sušalusį sniegą. Viesulas lėkė kalnų viršūnėn, staugė uolų plyšimuose, kaukė atšleitimis ir slėniais.

Milžinai kalnai vis dėlto nekrutėjo. Jie stovėjo kaip stovėję. Bejausmei atšalę nepajudinami. O viesulas vis labiau nirto. Vis didesnius debesų kalnus vijo padangėn. O aš vis dėlto buvau laimingas šiame gamtos gaivalų šėlime. Ji perrėkė mano sielos kančią. Atsistojęs ant nusitęsiosios į pietus viršukalnės, vos be atsilaikęs, viesulo stumdomas, aš šypsojau.

Pats vienas, su savo įsiaudrinusia siela. Nors gamtos gaivalas šėlo, bet aš buvau nurimęs ir atradęs save.

Buvo jau vakaras, ir aš turėjau leistis iš kalnų. Reikėjo ieškoti nakvynės. Staiga mano akys sustojo. Ant stataus kalnagubrio aš mačiau žmogų. Mačiau savo akimis žilą, iš pažiūros kokios šešesdešimties metų senį atsirėmusį ir įsižiūrėjusį į kalnų viršūnes. Atrodė lyg apmiręs. Taip buvo įsižiūrėjęs. Kaip aš prie jo priėjau, jis visai į mane nedirstelėjo. Pasveikinau. Senis pakėlė galvą ir, su panieka dirstelėjo į mane. Bet jo akys tuojau paniro bedugnėn. Nežinojau ką daryti. Ar taip ir palikti šį rūstų padarą, ar dar bandyti jį išnekti. Vienatvėje ir kalnuose, temstantį vakarą aš pradėjau nejaukiai jaustis.

Pasakykite, paklausiau, kur čia galima rasti nakvynę? — Nežinau — atsakė rūsčiai galvos nepakeldamas senis. Aš nuėjau. Kiek aptilusi audra vėl pradėjo siausti, o sutemos gaubė kalnus. Po kiek laiko pasijutau paklydęs tuose baisiuose pusnyuose ir, šiurpas suspaudė šaltomis rankomis mano širdį. Veltui dairiausi, ėjau į vieną ir antrą pusę. Jėgos silpo. Ir kai nuvargau suklupau, baimė apsiutė mane savo juodais sparnais. Pradėjau šaukti pagalbos, bet kas gi galėjo mano balsą išgirsti?!... Ir vis dėlto išgirdo. Man beklaidžiojant ir be šūkaujant iš pūgos verpetų išaugo prieš mane, kalnuose sutiktas senis.

— Einam, — pasakė kurčiai ir nuėjo neatsigrįždamas, o aš neskiačiau jį be žodžio. Einam tiesiai, be jokio tako, pakalnę, kiek benusivokiau šiaurės pusėn. Senis žingsniavo mikliu, papratusiu po kalnus laiptoti, žingsniu. Jo kojos palikdindavo gilius pėdsakus puriam sniego okeane. Net neatsikvėpdamas jis perlipinėjo pasitaikančius kalnus, drąsiai šokinėjo išraižomis ir plyšiais.

Aš vos spėjau sekti. Ėjom be žodžio. Savo vadovo nekalbinau. Vis vien bučiau nelaimėjęs. O antra rūpinausi tik neatsilikti. Pagaliau atėjom į senio būtą. Tai buvo paprasta kalnų trobelė, pastatyta didžiulio kalno užuvėjoj.

Trobelės vidurys apleistas. Pačiam vidury aslos, stovėjo matyt retai kuriamas ugniakuras, kampe keletu avies ar oškos kailiais pridengta lova, netašytų rąsgalių sukaltas suolas, lentynėlė ir dar keli mažmožiai. Ir tai viskas vos besutelpa ankštam, apkerpėjusiam, apjuodusiom sienom kambarėly. Atsisėdęs ant suolo ir laiks nuo laiko žvilkdiodamas į savo geradarį, dairiausi, nežinodamas, kaip čia man jaustis.

Senis uždegė žiburį ir pradėjo triūstis apie vakarienę. Man net nusibodo be barškinant pirštais į suolą. Kas čia per komedijos?... — rišau pats vienas įkyrų klausimą. Kol senis dirbo net galvos nebuvo pakėlęs mano pusėn. Mačiau tik surauktą jo veidą, užgesusias akis, mačiau raukšlių išvagotą kaktą ir nebylę sučiauptas lūpas...

— Nebent koks užsižadėlis, koks kalnų atsiskyrėlis, ar... — net nesugebėjau, kaip baigti tą neišsprendžiamą „ar“.

Lauke staugė audra. Juodose sutemos staugė viesulas.

— Seniai čia gyvenat?.. — paklausiau. Atsidūriau visai keblioj padėty. Geriau jau būti kalnuose, nei šioj grąsioj tyloj.

Aš vėl ko paklausiau. Senis rūsčiai apvedė mane akimis. — Ko tamsta nori iš manęs? Duodu tamstai nakvynę, duosiu vakarienės. Daugiau nieko negaliu duoti. O tamstos teprašau — palik mane ramybėje! Įsiklausiau į kalnų muziką, į rytų vėjo blaškymasi.

Pabaigęs darbą, senis pastatė ant stalo keptuvę ir paraikė duonos. — Valgykite! — burbtelėjo.

Įnikom abudu valgyti. Kibau su apetitu. Senis valgė iš lėto, vis rūstus, vis užsidaręs, neįspėjamas. Jo žvilgsnis neišėjo iš po surauktų blakstienų.

Prie lempelės galėjau geriau įsižiūrėti šio keistulio veidą. Aiškiai matėsi, kad po rūsčiais nepažystamojo veido bruožais užstengęs didelis ir gilus skausmas ir ilgesys.

Po vakarienės, kuri, žinoma praėjo vienuoliškoj tyloj, senis supurtė kiek šiaudus sutaisė avių kailius ir davė suprasti, kad galiu gulti.

Senis uždarė duris. Mačiau kaip jis ruošėsi gulti ant gryno suolo. — Tamsta dėl manęs vargsi! — tariau aš. — Tamsta atidavei man visus kailius. Aš taip niekuomet nesutiksiu... —

— Aš prašau sau ramybės! — ir taip į mane pažiūrėjo, kad man pradingo bet koks noras jį daugiau kalbinti. Senis atsiklaupė, suėmė žilą galvą rankom ir nuleido ją ant krūtinės. Lūpom kažką šnibzdėjo. Ar tai buvo malda ar prakeikimas — ir šiandien nežinau. Apsidangstęs savo kampą ir visai nemanydamas miegoti, klausiaus gamtos nerimo. Mano šeimininkas susirietęs ant suolo visai nurimo. Ar jis miegojo, tikrai nežinojau. Mane ėmė purtinti įkyrios mintys.

— Iš tikro, kad senis neiškirstų man kokį šposą, dingstelėjo galvon. Ši mintis greit apėmė visą mano vaizduotę — o ką, gal tai koks kalnų plėšikų lizdas. Gal tai žmogžudys, gal?... Bet nors visi šie spėliojimai mane gandino — bet netrukus liūliuojamas kalnų vėjų saldžiai užmigau. Buvo turbūt pats vidurnaktis, kaip baisaus riksmo pažadintas, aš pabudau. Išsigandęs graibiausi tamsoje, išsyk nesuvokdamas kur besąs. Avių kailiai nevisai patogus guolis per keletą minučių gražino man sąmonę. Oras buvo iškvėpuotas ir sunkus.

— Kas tai buvo per riksmas? — klausiau pats savęs. Ir vėl nežmoniškai suspigo. Visu savo kūnu krūptelėjęs, išsiverčiau iš lovos. Balsas buvo taip klaikus ir šiurpulingas. Suvokiau, kad rėkauja senis. — Ar jis sapnuoja, ar pamišęs?... Pašokęs įbriežiau degtuką. Ir vėl krūptelėjau. Senis buvo nukoręs galvą nuo savo suolo. Iškestom rankom jis švytravo ore. Veidas buvo baisiai išsigandęs.

Įžibinau ant stalo stovinčią lempelę. Mane krėtė šiurpas. Ar tai nuo šalčio, ar išgąščio.

Įsisupęs kailin žiūrėjau į besikankinantį žmogų. Nežinojau ką daryti — kelti ar laukti. Tačiau nereikėjo nei vieno, nei kito. Lempelės šviesa padarė savo.

Senis praplėšė akis ir bailiai apsidairė. Tik dabar pastebėjau, kad jo veido raukšlės buvo šlapios nuo ašarų.

Atsisėdo ant suolo ir, nepakeldamas galvos lyg nusi-kaltėlis tylėjo.

—Jums negera, jūs sergate... — tariau užjausdamas. Senis dirstelėjo į mane. Ir dabar dar aiškiau pamačiau, kad jis baisiai nelaimingas.

—Tamstą kankina kažkas... Paskui jis ilgai sėdėjo nuleidęs galvą, lyg kovodamas su savim.

—Ponas, matyt, geras žmogus — ir įrėmė į mane nepasitikinčias akis.

Didžiausiu palankumu žiūrėjau į šį vertą pasigailė-jimo senelį. O jis sėdėjo toks nuvargęs, toks nukankin-tas. Jis žiūrėjo į mane lyg pagalbos laukdamas.

—Kas gi tamstą taip kankina? Ar negalima tams-tai padėti? — nežinodamas pats ką besakyti paklau-siau senį.

Ne, tarė, man padėti negalima.

—Kas gi taip baisaus gali būti, kad nebūtų pagal-bos? — ne tai save nei senį paklausiau.

—Oi yra, — tarė pagalvojęs senis.

Šią valandą jis vėl buvo paniuręs ir rūstus. Matyt, kad jam labai sunku buvo pradėti. Ar sunku, ar nebuvo noro atidaryti nepažįstamam slapčiausias gelmes, kurių jis nesupras, gal net pajuoks... Bet jam, matyt, jau per sunku buvo tylėti.

Mane rado mažytį apleistą kalnuose. Paėmė ir augino. Nedavė nusibaigti, kad paskui turėtų ką skausti...

Oi sunkūs našlaičio gyvenimas... Ir šaltis ir alka-nos dienos. Bet aš augau. Nei skurdas nei sunkus dar-bas užkrautas ant silpnų pečių, nei nakvynė kertėj su šuniu nenugalėjo. Užaugau. Buvau lieknas ir stiprus. Tik kas iš to. Našlaitis. Toks tik tinka darbui, piktas žodis yra kam pasakyti. Mačiau kaip tėvai glamonėjo, bet aš neturėjau jų. Mačiau merginas šypsantis jauni-kaičiams, bet ne man — aš buvau našlaitis šuns guo-ly užaugęs. Jaunų vaikinių būry man vietos nebuvo.

Tuomet tai pajutau, kokią skriaudą man davė pa-imdami iš kalnų. Ar gi negeriau man buvo ten nusi-baigti... Tad nuo žmonių aš pradėjau į kalnus vaikščioti. Ten man buvo geriau. Bet lemta man buvo dar kartą patirti žmonių širdis.

Kaime buvo mergaitė. Ūkininko duktė. Jaunutė ir graži kaip gėlė. Kaip visi nuo manęs šalinos ir pajuo-kos žodžius lydėjo, ji viena niekad pikto žodžio man netarė, jos vienos akys į mane maloniai pažvelgdavo ir lūpos tyliai liūdnokai nusišypsodavo. Ir taip jau ma-tyt buvo lemta, kad mes įsimylėjome. Bet ar aš galėjau jos tikėtis. Ji ūkininkaitė, turtinga, o aš — našlaitis. Ir vis dėlto ji mane mylėjo.

Kaip sužinojo jos tėvai ir broliai, pradėjo mudu persekioti. To jau buvo per daug. Ar ne gana, kad žmo-nės mane badu marino, darbai vargino ir skriaudė, kaip įmanydami. Jie norėjo man atimt vienintelį mano turtą, mano laimę, mano džiaugsmą.

Aš jau nebuvau silpnas vaikas. Stiprias turėjau rankas ir jomis savo laimę pagrobiau. Aš išvogiau ją iš tėvų namų ir mes slapta susituokėme. Kaip sužinojo jos tėvai — jie prakeikė ją, o broliai sutarė velnišką kerštą. Jie nutarė ją nužudyti.

Susekė kur mes apsigyvenom ir pritykcję kai aš išėjau iš namų, užpuolę pradėjo smaugt mano žmoną. Laimiai buvau netoli ir išgirdau klyksmą.

Kaip įbėgau į grįčią ir pamačiau kas darosi — puo-liau kaip pasiutęs žvėris, užpuolikus. Aš neatsimenu visko, tik kaip atsipaikėjau — viskas buvo sudaužyta, apšlakstyta krauju ir užpuolikų jau nebuvo.

Pamačiau apalpusią žmoną. paėmiau ją ant rankų ir kaip kudikį nusinešiau į kalnus. Jaučiau, kad negalė-

siu būti su žmonėmis. Kaip ji atsigavusi bailiai į mane pažvelgė, aš pabučiavau jos baltą kaktą ir tariau.— Ne-bijok mano brangioji. Mes eisime į kalnus, kur nėra žmonių. Tarp jų vietos mums nėra.

Kaip mes apsistojome toli kalnuose, aš prisiekiau, daugiau iš jų negrįšti ir į savo grįčią neįleisti žmogaus, kuris yra už vilką baisesnis.

Čia aš pasistačiau savo grįtelę ir maniau šiuose laukiniuose kalnuose toli nuo žmonių galėsiu savo laimę sukurti. Deja, mano žmona mirė tą pat dieną, kai į pa-saulį atėjo mažoji Rita.

Vėl likimas mane persekiojo. Man teliko mažytė Rita, brangiausias pasaulio mano turtas. Be savo Ritos nežinau, kaip aš bučiau toliau gyvenęs.

Keista buvo mano mažytė. Ne tokia kaip kiti vaikai. Ji mažai verkdamas, mėgdavo visada būti viena ir susi-maščiusi. Palikdavau ryte išeidamas savo Ritą vieną. Ji žaisdavo mano padarytais žaisliukais ir laukdavo, kol aš pareidavau.

Taip laikas bėgo. Slinko metai po metų. Aš susi-laukiau paramos ir džiaugiausiu. Mano Rita visai išaugo. Deja, deja. Mano naujai nelaimei.

Sugrįžęs vieną vakarą, aš supratau, kad kažkas mano Ritą lanko. Man kraujas užvirė. Na jau vėl žmo-nės veržiasi į mano gyvenimą? Ar jie ir čia nenori mane ramybėje palikti? Mano kumštys susigniauzė. Kitą kartą grįždamas iš tolo mačiau, kaip iš mūsų trobelės išėjo kažkoks vyras. Man net kvapą burnoj užgniauzė. Vijausi klupdamas, bet paspruko.

Tą vakarą Rita ilgai verkė. Aš ją mušiau. Kruvinos skriaudos atgijo mano širdy ir, aš šėlau. Jaučiau, kad vagis lenda į mūsų ramų gyvenimą ir visom jėgom norėjau gintis, bet nežinojau kaip, nemokėjau.

Toliau vis jaučiau, kad mano Rita atšalo nuo ma-nęs. Ir aš likau nelaimingiausias visam pasaulio žmogus. Aš verkiau ir keikiau savo dalį.

Ir štai, vieną vakarą, mano Rita pranešė, — mano Rita, mano kūdikis — kad ji palieka mane ir eina gy-venti į kažkokio medžiotojo namus. Pareiškė, kad ji išteka. Aš iš pradžios netikėjau savo ausimis. Žiūrėjau tik išplėtęs akis į savo Ritą ir, nieko nesupratau. Mano Rita, mano kūdikis palieka mane!... Aš išbėgau į kalnus kaip beprotis ir vaikščiojau iki vidurnakčio. Aš niršau ir keikiau tą kuris išvilijojo man mano Ritą. Aš dau-žiau galvą į akmenis ir norėjau užrėkti savo širdį.

Visos nuoskaudos atgijo naujomis žaizdomis ir pa-gieža degino širdį. Deja, aš nejutau jėgų atkeršyt tam, kuris norėjo paskutinį mano laimės spindulėlį pavogti.

Bejėgiam nusiminime tuomet užvirė mano kraujas ir baisus pasiryžimas gimė manyje. Kaip beprotis par-bėgau į savo grįčią, pagriebiau iš guolio Ritą ir kai ji sukliko išgąsdinta, aš jau vėl bėgau į kalnus. Klupau ant ūolų, vėjas žerė sniegą į akis, bet aš nenustojau iki anos bedugnės...

Čia senis nutilo. Raukšlės susibėgo jo rūsčioje kak-toje.

—... Taip. Ant tos bedugnės krašto baisiu skausmu surikęs pabučiavau paskutinį kartą savo kūdikį ir, at-plėšęs nuo savęs nustumiau juodą gelmėn.

—Nei tau, nei man... — suskambėjo mano baisaus sprendimo žodžiai ir susimaišė su klyksmu iš juodos bedugnės...

Senis nutilo ir ilgai sėdėjo nejudėdamas.

—Taip, man nėra pagalbos... — tarė pagaliau jis kurčiai.

—Kokį nelaimingą ir baisų padarė žmogų skriaud-os, — maščiau liūdnai aš.

—P. R.

NAMŲ FONDAS AUGA

Pereitame mūsų seime buvo nutarta, kad šiais metais kiekviena kuopa surengtų mūsų namo fondui parengimą, kad šiais metais mes galėtume jei nenupirkti, tai nors užpirkti savo spaustuvei ir Centru namą. Pirmutinė kuopa paremti tą tikslą buvo 10 kuopa iš Athol, Mass., kuri dar seimo metu įteikė \$20.00 auką.

Pereitą mėnesį New York 12ta kuopa irgi paaukavo \$10.00 iš savo išdo ir ateityje mano tą sumą padidinti.

Pirmutinė kuopa surengti namų fondui parengimą buvo 41ma Vytauto kuopa iš Brooklyn, N. Y. Ta kuopa spalio 24 d. surengė įvairumų vakarelį su šokiais, kur padaryta \$40.00 gryno pelno ir įteikta Centro išdininkui, ir (berods) ji bus pirmutinė kuopa tampanti garbės rėmėju.

Kaip girdėti, daug kuopų irgi rengia parengimėlius namų fondo naudai, bet, deja, ne visos. Pirmadienį, lapkričio 4 d. turės tokį parengimą 124ta kuopa Jersey City, N. J. Bostono 17ta kuopa irgi rengiasi parengimui. Be to New York, New Jersey ir N. Anglijos apskričių kuopos prisizadėjo iki Naujų Metų surengti po parengimą tam tikslui. Reikia tikėtis, kad tai išpildys.

Tad visi į darbą! Lai nebūna nei vienos kuopos, kuri neprisidėtų prie šio darbo. Mes turime būtinai dar šiais metais užpirkti sau nuosavą namą! Tai galėsime įvykdinti tik visiems pasišventusiai dirbant! Renkime parengimus, rinkime aukas ir savo atliekamus centus, o pasekmės bus tikrai geros!

Namo fonde dabar randasi:

Surinkta seimo laiku (centų)	\$1.53
10tos Kuopos Athol, Mass. auka	20.00
12tos Kuopos N. Y. C. auka	10.00
41tos Kp. Brooklyn, N. Y. auka	40.00
Viso	\$71.61

GERAS PAVYZDYS

L. Vyčių 41ma Vytauto kuopa ketvirtadienį, spalio 24 d. surengė įvairumų vakarelį (Novelty Party) su šokiais, kurio visas pelnas skiriamas Lietuvos Vyčių Namų fondui.

Nors už trijų savaitių (lapkričio 16 d.) kuopa rengė didelį parengimą, bet nekreipdama į tai dėmesį išsijuosus dirbo šiam parengimui, kad parodžius, jog mūsų organizacijos centras stovi pirmoje vietoje, ir todėl pasekmės buvo labai geros.

Kuopa pasistengė gauti orkestrą veltui, spauda ir garsinimai per radio nieko nekainavo, taipgi beveik visi kuopos nariai atnešė daug gražių dalykėlių veltui ir patalpos buvo veltui, užtat visas parengimas davė pelno į \$40.00. Kas tikrai yra graži parama namų fondui. Ištikro, tai gali būti geru pavyzdžiu kitoms kuopoms padaryti savo organizacijos labui, ypač tokiam gražiam tikslui — įsigyti nuosavą namą.

Į šį parengimą susirinko virš šimto jaunimo, daugumoje vyčiai netik 41os kuopos, bet ypatingai parėmė N. Y. C. 12ta kuopa, J. C. 124ta kuopa ir Maspetho 110ta kuopa. Visi atsilankę preleido laiką labai linksmi.

Šiam parengimui ypatingai daug pasidarbavo E. Kriaučiunaitė, A. Pitkutė, Z. Mažeikienė, A. Similiunaitė, A. J. Mažeika, M. Savage, O. Kainauskaitė, A. Kružikauskas, A. Samalionis, J. Adomas ir k. Kadangi tą dieną buvo Centro pirm. A. J. Mažeikos gimimo diena, tai šiame parengime buvo padaryta supryzas ir graži torta jam įteikta, už ką jis žinoma, labai dėkingas visiems nariams ir ypatingai Ad. Similiūnaitei, kuri ją pagamino.

—A. J. M.

PADĖKA

Lietuvos Vyčių 41ma Vytauto kuopa podraug su Centru reiškia šiuomi širdingą padėką savo Dvasios Vadui Kun. N. Pakalniui, Apreiškimo Pan. Šv. parapijos klebonui už suteikimą veltui, patalpų surengti Lietuvos Vyčių namų fondui parengimą spalio 24 d. Parengimas visais atžvilgiais buvo labai pasekmingas ir pelno liko \$40.00, kas įteikta Centro išdininkui. Tą paramą Lietuvos Vyčių organizacija nuoširdžiai įvertina.

—L. V. 41ma Vytauto Kuopa ir L. V. Centras.

FROM OUR MAIL BOX

Dear Sir:—

Undoubtely this will strike a different tone from the average letter which is contributed to your columns. However, we trust that the letter will not be misunderstood, and that its better features will be accepted.

We have organized a Lithuanian Stamp Collectors Club. We are striving to collect stamps from all the countries of the world, and thus increase the collection.

Our present limitations hinder our capacity for collecting as we would like to do. The explanation being that we are in prison, and with no earning power. For that reason we are unable to properly invest any money for purchase of stamps.

However, we are permitted to receive letters with stamps from all countries of the world. All stamps of any country, whether common or of large amounts, are acceptable.

All that is necessary is to cut them from the envelopes, place them in an envelope, and send to me. There is no cost of any kind. I am to keep a full list of all the contributors, and when the stamps go on exhibit, the list will also be sent. So, there will be mutual benefits for everyone. It is our hobby here, and occupies the mind.

We trust that the letter will not be amiss, and that you will not consider us too presumptuous in writing. Also, we appreciate every consideration which you will render. No doubt, there will be many members in different cities who will realize our predicament, and favor us by sending the cancelled stamps which they have.

Thanking you for your spirit of cooperation, I remain,

Most respectfully,

— ADAM SZEWCZAK, No. 16912
Drawer N, Trenton, N. J.

LITHUANIANS

By Thomas Shamis

Lithuania, having a loyal character, must be preserved, for her tongue possesses the key which opens all the enigmas not only of philology, but also of history. --Preface to *Grammatik der Litauischen Sprache*, by Emmanuel Kant, Königsberg.

Lithuania, was once a world power. Its boundaries extended from the Baltic to the Black sea. Besides Lithuania proper, within its confines were the provinces of Vitebsk, Polotsk, Smolensk, Kiev, Lutsk, Chernigov.

Lithuania, like many another nation, fell prey to political tricksters and in 1795 was finally divided between Russia and Prussia. But, Lithuanian patriotism survived; and the period immediately following the partition was a trying one for Lithuanians. They were oppressed and killed for their love of the Lithuanian language, and of their native rights and customs. But the scaffold, the prison and the Siberian exile were of no avail to make the Lithuanian give up what was so dear, the Lithuanian language.

Lithuania is situated on the Eastern shore of the Baltic sea, and forms an oblong, being 300 miles long and 200 miles wide. The date when the Lithuanians first settled in their native country is not known exactly, but from ancient times the Lithuanians occupied the swamps and level lands covered with endless forests extending from the Baltic sea to the East and South. In Bain's *Slovanic Europe* we read.

Lithuanians first emerged into the light of history at the time of the settlement of the Teutonic Order in the North. Rumors of the war of extermination, waged by the Knights against their near kingfolk, the Prussians, first evoked the Lithuanians to a sense of their danger. They immediately abandoned their loose communal system for a monarchical form of government, and under a series of exceptionally capable Princes, notably, Mindovg (Mindaugas) (1240 - 1263), and Gedymin (Gedeminas) (1316 - 1341), began an astonishing career of conquest, mainly at the expense of Russia, so that at the death of Gedymin (Gediminas), the Grand Duchy of Lithuania extended from Courland to the Carpathians, and from the Bug to the Deans, including the old Russian principalities of Plock, Kiev and Chernigov. Indeed, at one time, it seemed as if this new, non-Slavonic State was about to eclipse and absorb all the Slavonic states to the East and West.

The Lithuanian language, as many prominent linguists prove, is most beautiful, and older than the Greek or Latin. Anthropology has shown that the Lithuanian language differs from the language of the Slav, as has been

heretofore believed, but belongs to the Indo-European group and is nearer the Sanskrit than any other language. Since anthropology has revealed the fact that the Lithuanian language is older than the Greek, Latin and German, the Lithuanians can truly say that without doubt theirs is the oldest language spoken today.

The Contemporary Review writes:

Harmonious, richer in affectionate and cajoling diminutives than any other of the languages of Europe, Lithuanian possesses the sonority of Latin and Greek; the primitive qualities of Sanskrit; and the softness and musicality of Italian. So well have some of the primitive characteristics of this beautiful language been preserved in the undisturbed backwaters of Lithuania, that, if it were possible for the Romans and the Greeks to rise from their graves, they would have little difficulty in understanding whole sentences as spoken by the Lithuanian today, whilst these could just as easily understand some of the phrases of the Sanskrit.

"Vyrai, traukite junga", uttered the Lithuanian refugee sadly, as he shouldered his pack and fled before the German invader (1915). "Viri trahite jugum"—"Men, drag the yoke"—echoed the Roman. "Dievs davē dantis, duos ir duonos"—"God has given us teeth, he will give us bread"—continued the refugee resignedly, though his farm was in flames and all hope of return to his ravaged fields seemed gone forever. And from ancient Greece came the encouraging response: "Dzeus doe odontas dosei sitos".

It is undeniable that Lithuanian is the most valued ancient of all the living languages, and as such is of invaluable service to philology. This opinion was confirmed scientifically by Schleicher, who showed, by his work on the Lithuanian language, its great value to philology. And the work of Elisee Reclus testifies to its striking beauty:

Of all European languages, the Lithuanian has the greatest number of endearing and caressing diminutives. It has more of them than Spanish or Italian, and even more than Russian, and they can be multiplied almost indefinitely by applying them to verbs and adverbs, as well as to adjectives and nouns. If the value of a nation in the whole of humanity were to be measured by the beauty of its language, the Lithuanians should rank first among the inhabitants of Europe.

Lithuanians in their early days were noted for their production of amber, precious stones and other minerals. They traded chiefly with the Greeks and the Romans. Greek historians wrote, about the second century, that the Lithuanians were a quiet race of people and never fought unless attacked. Tischler and other archeologists write of the highly developed Lithuanian culture.

From the beginning of the thirteenth century Lithuania started her historical life. Until that century the Lithuanians lived in clans in their forests; when the Germans, discovering a new field for their commerce, prompted the Lithuanians by their spirit of independence to gather around their chiefs and to select a single head chief. The first to be selected was Rimgaudas who had gained several victories over the Mongolians, and stopped their march on Occidental Europe. Later he established his dominion over the Russians. He extended the boundaries of Lithuania as far as Polotsk and Vitebsk.

Mindaugas, who succeeded Rimgaudas, had to fight against the Russians, the Poles and the Teutonic Knights: The Knights of the Cross and the Knights of the Sword.

The Dublin University Magazine writes:

The Knights felt that if Lithuania was Christian, there would be no more "pagan hordes" for them to make head against, and so they were not at all anxious that the pure faith should make way across the Niemen. They were always ready, however, to foment disorders in the country.

In 1260 at the battle of Lake Durbes, Mindaugas inflicted a crushing defeat upon the Teutonic Knights. In 1263 he was assassinated. His sons taking revenge upon the murderers of their father brought Lithuania into anarchy which lasted nearly a score of years, until Vitenas finally brought order out of chaos.

Gediminas, Vitenas' younger brother, head of the Jagellon dynasty, was the founder of Lithuania's power. The Russians feared him and withdrew leaving Volhynia and he advanced as far as Kiev. About this time the Mongolians threatened to ruin the Western civilization. Lithuania at her height formed an obstacle which opposed the invasion, and the Lithuanians saved Europe from this disaster.

Gediminas, realizing that Lithuania could not stand alone, formed alliances with various nations in Europe, and ruled the country in an orderly manner. He even made arrangements with the Pope to establish Christianity in Lithuania, but the Germans with their Teutonic Knights succeeded in preventing this. A few friars were allowed to preach the gospel in Lithuania. F. Boldt in his review tells of the character of the Knights in the following words:

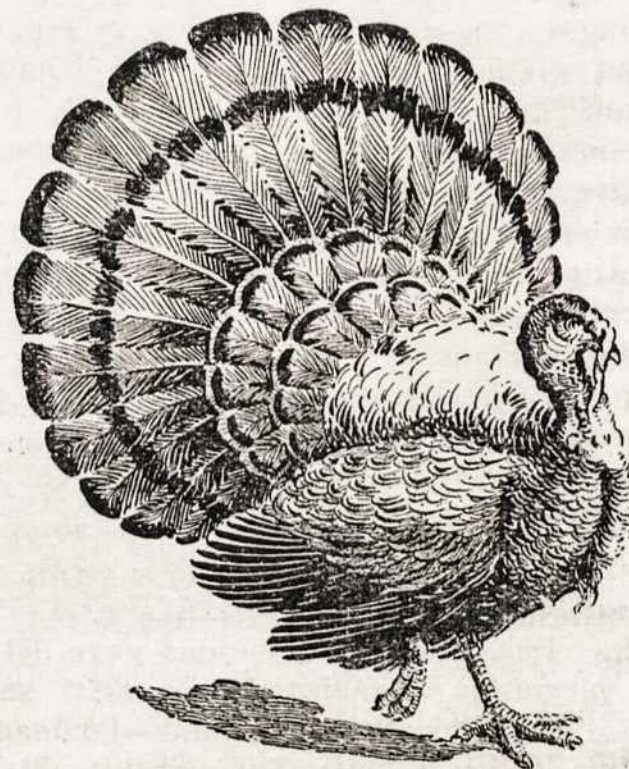
The Teutonic Knights were slowly preparing to annex Lithuania; they did not hurry themselves, for they liked to keep, as long as possible, a miniature crusading ground, where all the enthusiasts of Europe might carry on the war against the infidels, with a minimum of danger and a maximum of profit.

Gediminas' two sons, Algirdas and Keistutis ruled together. This was a period of war for the Lithuanians. Algirdas, who fought the Russians forced them to give up much of their land and marched three times up to Moscow, and his gallant army invaded Crimea. When he died he left Lithuania with her dominions extending from the Baltic to the Black sea, and from the Bug to the Donetz. Keistutis was at the same time fiercely fighting with the Germans, who wished to conquer Lithuania. Keistutis' gentle character is ably told in the following which appeared in the *Dublin University Magazine*:

Keystutt (Keistutis), was prince in an age when, according to the German Minnessingers, the Christian Knights were losing all title to the name, yea, were spoiling the Teutonic Knights, he usually owed his escape to the admiration which he inspired in his goalers. Once, after eight months captivity he got away in the dress of the order, the well known white cloak with black cross, and on the horse of the order, and on the horse of the Grand Master himself; but he took care to send back the horse as soon as he crossed the frontier. He was as magnanimous in victory as he was intrepid in defeat. Here is an instance of this crude heathen's conduct:

Johannisburg has just been taken by a night attack; the "white cloaks" have surrendered; they are packed in the courtyard of the castle while round them streams a crowd of people clad in sheepskins, brandishing their bows and arrows, and calling for vengeance and for wholesale sacrifice to Žinič (the sanctuary of the highest God, Perun). Although the commander of the Knights steps forward, "Son of Gedimin," he says, "I am ready to die, but spare my comrades!" "Choose the four of them, whom you love best, and ride freely off; as for the rest, they shall all have their lives; Keistutis hath always duly warned the Grand Master before he made any inroads on the Knights; and when he said he was coming, he always came.

(To be continued)

"KING FOR A DAY"

CHICAGOS VYČIAI PAGERBIA DARIŲ-GIRĖNĄ!

Paveikslai kairėj vaizduoja vainiko uždėjimo momentą. Vainiką deda p: Monika Žibaitė-Petraitiene, L. V. Centro sekretorė ir Juozas Poška, Chicagos apskričio pirmininkas.

Lapkričio trečioji, Chicagos vyčiams buvo lyg ir savotiška šventė. Mat Chicagos apskritis tą dieną oficialiai baigė savo dvidešimties metų jubiliejaus minėjimą, ir tą užbaigą norėjo padaryti atmintiną.

Dienos ceremonijos prasidėjo 1 val. po pietų, kada Marquette Parkon susirinkę Chicagos vyčiai veikėjai uždėjo vainiką ant didvyrių Dariaus-Girėno paminklo.

Vainiką uždėjo p. Monika Z. Petraitiene, L. Vyčių Centro sekretorė ir Juozas Poška, Centro I vicepirmininkas ir Chicagos apskr. pirmininkas. Poška prie paminklo pasakė ir momentui atitinkamą kalbą, kurioj pastatė Darių-Girėną pavyzdžiu vyčiams, kaip, nežiūrint kad ir gyvenama užsieny, galima dirbti ir pasiaukoti tautai.

Šis vyčių pagerbimas mūsų tautos dviejų didžiųjų sūnų, Chicagoj buvo visuomenės domėn pagautas. Įvykį plačiai aprašė lietuvių ir amerikų spauda.

Dariaus-Girėno paminklo komitetas buvo pasirūšęs iškilmes net nufilmuoti, bet begalo blogas oras, pasitaikęs tą sekmadienį sutrukdė komiteto planą.

Šis dalykas tiek daug susidomėjimo gavo dėl to kad vyčiai buvo pirmutinė organizacija pareikšti savo pagarbą tiems dviem Chicagos lietuviams—lakūnams prie amerikų lietuviškosios visuomenės pastatyto jiems paminklo.

Viršuj—dešinėj: J. Poška kalba prie paminklo. Apačioj—dešinėj: Chicagos vyčiai—veikėjai, dalyvavę iškilimėse prie paminklo.

Konferencija

Tos pačios dienos 3 val., Aušros Vartų parapijos vyčių Romuvon susirinkę L. V. Chicagos apskričio kuopų atstovai laikė savo metinę konferenciją.

Dalyvavo virš 50 atstovų, kurie praleido keletą valandų gyvose diskusijose: **Kaip praplėsti vyčių veikimą Chicagoje?**

Kiekvienos kuopos raportai išklaudyta per jų pirmininkus arba jų atstovus. Vienos kuopos raportavo, kad jų veikimas gyvas, narių turi daug, entuziazmo pilni. Kitos gi kuopos veikia silpnokai, narių turi neperdaugiausiai.

Konferencijai daug praktiškų patarimų suteikė savo puikiomis kalbomis keli vyčiai sendraugiai: Leonardas Šimutis, „Draugo“ redaktorius, Dr. J. Poška ir Kun. M. Urbonavičius, M.I.C. Pastarasis pasakė ypatingai ugningą kalbą, duodamas nurodymų kaip prieiti prie savo jaunųjų dvasios vadų ir kaip juos įtraukti vyčių judėjimui.

Delegatams gilų įspūdį paliko ir K. Šedvilo Chicagos lietuvių olimpinės komandos nario kalba. Jis pereitą Rugpjūčio mėn. su kitais sportininkais buvo nuvykęs Lietuvon, ten grūmėsi su Lietuvos sportininkais ir tik neseniai grįžo Amerikon. Jis konferencijai labai vaiz-

džiai nupasakojo įgytūs Lietuvoj įspūdžius. Visiems buvo didelis įdomumas girdėti tai iš lūpų žmogaus, kuris Lietuvą pamatė pirmą kartą.

Konferenciją vedė J. Poška, Chic. apskr. pirmininkas, o sekretoriavo p. M. Z. Petraitienė ir p-lė M. Brazauskaitė.

Pabrėžtina, kad susirinkimas nepriėmė nei vienos rezoliucijos, bet nutarė gyvendinti senesniųjų konferencijų priimtas, kurių protokolo knygoje daug.

L. V. „Dainos“ choro triumfas

Jau daug vyčiai atliko tą sekmadienį: pagerbė sparnuotus didvyrius, atlaikė svarbią konferenciją, bet tai buvo dar neviskas.

Penktą valandą p. p. gražion „Sokol“ auditorijon susirinko virš 400 rinktinės Chicagos lietuvių publikos (ir čia biaurusis oras savo koją buvo pakišęs) pamatyti ir pasigerėti L. Vyčių „Dainos“ Choro statomą Gilbert ir Sullivan operete „Pinafore“. Keistu sutapimu — Chic. apskr. tą dieną baigė savo 20 metų jubiliejaus minėjimą, gi „Dainos“ choras tuo vakaru tik pradėjo savo tokio paties metų skaičiaus jubiliejinį sezoną.

„Dainos“ choras, kurį sudaro apie 70 jaunų lietuvių ir lietuvaikių (98% čia gimusių) jau ne nuo šiandien turi reputaciją, kaipo geriausias lietuviškas choras Chicagoje (o žinokite, kad šiam mieste yra apie 15 liet. chorų) ir publika turi priėmusi tarsi kokią taisyklę, kad jei tai „Dainos“ choro vakaras, tai reiškia pats geriausias.

Neužvylė publikos tas choras nei Lapkričio trečiąją dieną su nelengva „Pinafore“. Operetė, kuri skaitoma viena geriausiai vykusių iš po Gilbert'o ir Sullivan'o plunksnos reikalauja ir aukšto laipsnio solistų, kaip lygiai ir gerai lavinto choro.

Juozo Saurio vadovaujamas ansambelis turėjo a-bu.

Jei kur ir pasitaikė koks trūkumas, tai jau jų reikia ieškoti vaidyboje; reikia neužmiršti, kad choras neturi juk nei vieno profesionalio dainininko—artista.

Kaip ir kiekvienas pasirodymas, kur dalyvumą ima ne vienas, bet grupė, nežiūrint kad visi savo darbą atlieka puikiai, vienok atsiranda keli kurie sugeba iškilti virš kitų.

Mūsų manymu „Pinafore“ spektaklyje žvaigždėmis buvo Ona Piežienė, Sofija Saurienė ir Liudvikas Tenzis. Šis trio dainavo su ta įpatinga liepsna, kuri buria pasisekimą. Gerai užsirekomendavo ir J. Overlingis su Klemensu Globiu, kurie turėjo kebias roles, kapitono ir admirolo, paeiliui.

O apie choro dainavimą tai tiek gyrimo žodžių galima rasti, kad ir pats Sullivan (operetės kompozitorius), jei būtų iš grabo atsikėlęs ir atėjęs pasiklaudyti, būtų galėjęs grįžti savo amžino poilsio vieton visiškai patenkintas.

Suprantama kreditas, už choro tokį dainavimo laipsnį, priklauso ne kam kitam kaip vedėjui Juozui Sauriui.

—VITALIS.

IŠ ŠALIES ŽIŪRINT

— Rašo VITALIS —

Mūsų broliai pavasarininkai, Lietuvoje, pereinamųjų metų Gruodžio mėnesio pabaigoj įvykusioj konferencijoj nutarė pasistatyti nuosavus namus.

Štai „Pavasario“ Nr. 19 (š. m. Spalių 15 d.) jau matome paveikslą jų pastatyto namo (ir dar kokio namo!).

Čia pavasarininkai tai jau tikrai davė mums pamoką.

V y t i s —

Argi ne, mės, amerikiečiai mėgstame girtis įvairiais rekordais, skelbti pasauliui, kad nėra nieko negalimo.

Gi ve pavasarininkai per 10 mėnesių po nutarimo pasistatė sau namus. Mes amerikiečiai gi, jau dvidešimt trys metai, kaip tariame ir dar nei vienos plytos nuosavos neturime!

Sakysite kad Lietuvoj žmonės turtingesni?

O gal koks milijonierius jiems dovaną suteikė?

Visai ne!

Nariai, tikrai suprasdami svarbą, sudėjo petį prie peties, sukrapštė savo sunkiai uždirbtus centus — „pres-to“ — na ir namas.

Reikės kiba, kaip atvažiuos kitą mėnesį pavasarininkų atstovai svečiuosna, prašyti, kad pamokintų mus kaip savo nutarimus gyvais kūnais paversti.

* * *

O pavasarininkai į svečius pas mus tikrai atvažiuoja. Ana, A. Valaitis, Pavasarininkų generalis sekretorius visą vasarą išsijuosęs dirba prirengimui tos delegacijos. Ypač daug dirba jis sudarymui nemažos, lietuviškųjų rankdarbių parados.

Eksponentus parodai aukoja visos Lietuvos pavasarininkai.

* * *

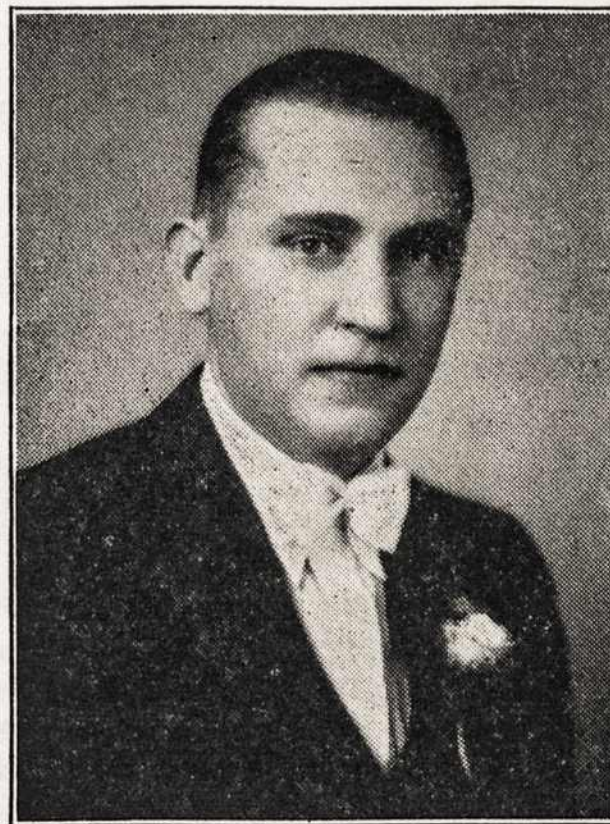
Ar mes jau prisirengę brangius svečius iš Lietuvos priimti?

* * *

„Pavasario“ s-gos atstovų nebus daug. Gal koki penki—šeši. Visi jų bus meistrai įvairiose šakose ir jie per tris—keturis mėnesius pasistengs aplankyti kiekvieną lietuviškąją koloniją, kur tik Vyčių esame ir ten supažindinti lietuvius su dabartine Lietuva. Supažindinimą jie darys, jau minėta rankdarbių paroda, daina, muzika, šokiais bei kalbomis.

Mūsų darbas — juos priimti ir pripildyti sales, kada jie vaišins mus lauktuvėmis iš Lietuvos, skaitlinga publika.

Ruoškimės prie to tad!

JOHN BARKUS

Omaha, Nebraska, 66tos kuopos, naujai atgaivintos, pirmininkas. Sveikiname linkėdami pasisekimo.

Eleven

WANTED!

Wanted 8 tap dancers and talented musicians, singers or performers of whatever nature for the Supreme Council's Minstrel and Jamboree which will take place Sunday, February 9, 1936. If you wish to register or obtain any more information get in touch with Jimmy Rakauskas, 10850 S. State St., Pullman 3707, Rev. A. Valančius, 2745 W. 44th St., Lafayette 6020, or Al. Manstavich, 4736 S. Wood St., Lafayette 6298.

OMAHA, NEBRASKA — COUNCIL 66

Much interest is being shown by the Lithuanian Young people towards the newly organized chapter of the "Knights of Lithuania" at Omaha.

The initial meeting was held on Monday, October 14, 1935 at St. Anthony Lithuanian Parish, with a membership of forty, and expectations for a large number at the next meeting to be held on Monday, November 11, 1935 at the Parish Hall.

The following officers have been elected:

Spiritual Advisor,	Rev. Joseph Jusevich
President,	John Barkus
Vice-President,	Agnes Balkus
Rec. Secretary,	Frances Lukas
Fin. Secretary,	John Paskevicz
Treasurer,	Charles Baltush
Publicity Chairman,	Catherine Leonovicz
Sergeant at Arms,	John Bluvas

At the election of officers the boys seemed to be dominant over the girls, but we'll leave it to the girls to raise the membership.

This newly organized chapter has shown its interest by sponsoring a Halloween Dance on Halloween Night at the School Hall for the benefit of the parish.

The aim of this chapter is to be one of the highest enrolled chapters of the Knights of Lithuania.

Publicity Chairman

Musical Review

The St. Anthony's girl's choir presented a Musical Review on October 20th. Miss Mary Leonovicz played the lead in the St. Anthony's choir presentation of "Ruta" a musical review, the text of which was written by Mrs. Peter P. Gutoski.

The review is based on an adaptation of various Lithuanian folk songs and dances for a novel presentation by the choir girls.

Twenty-one choir members participated and Mrs. Louis Danowski, was the soprano soloist. Miss Cath-

Twelve

erine Kansler, played the accompaniment for the singers and Miss Genevieve Jesonis for the dancers.

Mr. Adolph Palinskas Sr. acted as master of ceremonies.

On Saturday night a preview was held for the Sisters of St. Casimir. The choir is directed by Mrs. Gutoski.

The following took part -

Genevieve Alukonis	Dorothy Danowski
Sophia Zikas	Catherine Leonovicz
Kathleen Danowski	Frances Lukas
Helen Aluksonis	Stella Sabutis
Stella Stankus	Helen Jesonis
Lydia Bovick	Helen Michaele Alukonis
Helen Yachunski	Mrs. Louis Danowski
Stella Jesonis	Mary Leonovicz
Irene Tamulevicz	Genevieve Jesonis
Genevieve Grazis	Barbara Kansler
	Catherine Kansler

Lithuania Honored

Lithuania was honored Tuesday October 22, the second day of the Pageant of Nations, sponsored by the St. Vincent de Paul society of Omaha at the City Hall, 15th and Howard Sts.

Twenty girls of St. Anthony's parish in South Omaha presented Lithuanian folk songs and dances in native costumes under the direction of Mrs. Peter Gutoski before an audience of 1,200.

The entertainment was taken from "Ruta" a musical review staged by the girls at St. Anthony's Hall.

There was one dance called "Kokietka", which was translated into "Coquette" and another one "Here Comes the Bear". Accompanists were Miss Catherine Kansler and Genevieve Jesonis. The Pageant of Nations was sponsored for the benefit of the poor in Omaha.

Lithuanian Bishop once "Red Hostage" to visit Omaha

The Most Rev. Theophilus Matulonis, Lithuanian Bishop, who was secretly consecrated while a Russian Soviet prisoner, visited Omaha Lithuanians at St. Anthony's parish on Sunday, November 10, where he officiated at Pontifical High Mass.

The Pontifical Mass will be sung by the members of the St. Anthony's girls' choir under the direction of Mrs. Peter Gutoski and organist, Miss Catherine Kansler.

A dinner and program in his honor are being arranged by Rev. Joseph Jusevich, pastor of St. Anthony's. The dinner will be served by the ladies of the parish.

"Vietinis"

— V y t i s

GREAT NECK, N. Y. - COUNCIL 109

Ladies and Fellow Knights:

You doubtless know that another month has already come and gone to ye olde Pater Time. Withe thee olde month hath gone many incidentals that are worth repeating if it were to be possible.

Well it looks as if the old maestro Mr. Charles Budris is to be the champion ping-pong player. His technique is simply marvelous. If you don't believe it, ask "Cot" Yuska his one time worthy opponent.

The pinochle advocates seem more willing to play pinochle than to wield a broom through and around the main hall. That is all except that hard-working member on the house-committee, Mr. Dominick Dennis.

Our club-rooms are now open to inspection, the inspection not to be too critical. The reason being that we have just achieved our goal in getting suitable fixtures for our club-room.

Our social was a tremendous success, in fact it was such a success, that Maspeth heard of it and came over to be our guests.

A quotation heard at our last meeting: "I make a report the acception be mentioned".

Mr. Wesey our esteemed president has again assumed his leadership in devoting time to instruct us in parliamentary procedure. He still persists in saying: "What is your pleasure".

The boys have agreed to play basketball. Therefore, will the clubs in our vicinity wishing games write in care of Mr. Dominick D. Dennis, 42 Wood Road, Great Neck, N.Y.

I hope everyone reading this had an enjoyable Halloween Night because we did.

Our greeting and salutations to the members of the Harrison-Kearny lodge, who have made our visit to the convention most enjoyable.

The Little Newshawk

WORCESTER, MASS. - COUNCIL 26

When the gong strikes it will be exactly "Harvest Time", just the season when our council goes into full swing. On October 17, our Second Annual Harvest Frolic took place, at Ye Olde Maironis Park Pavillion. Since the environment was very inspiring, members of the various councils wended their way merrily to polish-up on the "Terpsichorean" art, to the syncopating rhythm of the "High-Hatters".

A Bowling Tournament is under way with a large number of enthusiastic members registering for the sport.

The Dramatic Circle has resumed its' activities and promises some very interesting entertainment for the near future. Here's where our Garbo's and Barrymore's will hit the lime-light.

It looks like the old year is being ousted rather hastily, as a committee is already making arrangements for our 4th Annual New Year's Eve Party.

Before closing, we want to extend our hearty thanks to our neighbor council in Athol, for the wonderful times had at their socials and mountain climbs. Some haven't gotten over the effects of the altitude.

Another group of "Se-bass" has been added to the Great Royal Order, on the peak of Mt. Grace.

You'll hear more from us in the next issue.

"Vickey & John"

V y t i s —

BROOKLYN, N. Y. - COUNCIL 41

The District Ping-Pong Tournament which had its premier at the "Vytauto" council was indeed one exceptional affair. With many of the councils well represented by their teams the affair was successful and interesting to witness. Many of the members who entered from this council lost heart-breaking games, altho some went into extra rounds. Perhaps the most exciting game of the evening was the game that was played between Miss Nellie Surdak of Maspeth and Miss Mary Stakonis of the "Vytauto" council. After a deadlocked game up to the last point of play Miss N. Surdok won the game. The rest of the members of this council who also played interesting games were: Miss H. Beganskas, S. Mažeika and V. Minauskas. On the male list were: Mr. J. Adams, J. Skroedenis, C. Žemaitis, A. Kruzikauskas, W. Peckaitis, A. Buzas and J. Minauskas.

At our recent "social" the members had a real time on Mr. J. Romencius' and W. Kainauskas' account. The two gentlemen made good their promise when they treated the members to a keg of beer!! The members are obliged to both of the boys.

At the parish's recent picnic the council was very lucky to have one of their members selected "Prince". The lucky member was none other than Mr. Peter Ivinskas. Incidentally Mr. Ivinskas received a beautiful silver loving cup with his name engraved on it.

The "Vytauto" council wishes to announce its Fifth Annual Dance (Semi-Formal), which is to be held on November 16, 1935 at the Annunciation Hall, located at North Fifth and Havemeyer Sts., Brooklyn, N. Y. The admission will be fifty (50) cents. Music will be furnished by Buster Hart and His Rhythm Kings.

The Knights welcome home Fr. N. Pakalnis our spiritual advisor and Mr. A. Kazlauskas who have both recently returned from Lithuania.

J. Minauskas

INDIANA, HARBOR — 55 KUOPA

Indianos vienintėlė 55 Vyčių kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą spalio 7 d. Svarbiausias šio susirinkimo punktas buvo galutinas paruošimas „basket-ball“ tymo atsidarant naujam sezonui. Managerium tapo išrinktas Petras Poškus. Ir iš žaidėjų sąrašo nurodo kad šių metų tymas susilauks daug laimėjimų. Mergaičių tymas susidarantis iš Grimaliutės, Maurušytės, Strumskiutės, Kazytės, Laucytės, Mockaitytės taip pat prižadėjo parvežti Harbor kuopai nevieną taip vadinamą lašinių paltį.

Toliau kuopa sudarė planus būsimam šokiui, kuris įvyks lapkričio 24 d. parapijos svetainėje. Komisijoje pirmininkau p-lė Yurgutyte ir su savo padėjėjais jau parodė kad daug nuveikė dėl pasekmingumo šio malonaus vakaro. Šiuo tarpu kuopa ragina visus savo narius ir Chicagos apskritį dėl smagaus pasilinksminimo į šv. Kazimiero parap. svetainę, Indiana Harbor, lapkričio 24 d.

Uždarius susirinkimą nariai susirinko svetainės pasilinksinti. Už nekurio laiko atvyko iš Chicagos Centro ir Chicagos apskr. valdybos nariai, kurie kvietė į Chicagos apskr. parengimus. Bet tik nelaimė kad ir mūsų apilinkėje tuo pačiu laiku kas nors tokio ruošinama, vienok nekurie prižadėjome ir Chicagon atsilankyti. Po viso grįžom namon saldžiai pailsėti. —C. G.

Thirteen

NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRITYS

IŠ LIETUVOS VYČIŲ SUVAŽIAVIMO

Lawrence, Mass. — Spalių 13 d., šv. Pranciškaus lietuvių parapijos parke, palangoje, gražios koplytėlės salėje įvyko L. Vyčių N. A. apskričio pusmetinis suvažiavimas.

V. Kereišis apskričio pirmininkas malda atidarė posėdžius. Prezidiuman išrinkta šie: A. Tamošiūnas, pirm., Athol, Mass.; J. Leikus, pagelbininkas, So. Worcester, Mass.; L. Totulytė, rašt. So. Worcester, Mass.; J. Bačinskas, pagelbininkas, Worcester, Mass. Taipgi buvo išrinkta mandatų ir rezoliucijų komisija į kurią įėjo: F. Paulauskaitė, J. Tamašauskaitė, S. Griganavičius, T. Stačkus, J. Balamas. Posėdžių pirm. A. Tamošiūnas kviečia Vyčių org. steigėją-tėvą M. P. Norkūną tarti pirmus suvažiavimui žodžius. Po jo kalbos tęsėsi sveikinimai. Žodžiu sveikino, vietinis klebonas, didžiai gerb. Kun. P. Juras ir P. Razvadauskas, taipgi P. Razvadauskas perdavė linkėjimus ir nuo Vyčių Centro pirm. inž. A. J. Mažeikos. Telegrama sveikino: Kun. S. J. Vembrė. Mandatų komisija pareiškė, kad suvažiavime atstovauja 6 kp. 94 atstovai. Seka protokolo skaitymas ir nebaigtų reikalų svarstymas.

Sporto raportą išdavė J. Bačinskas. Raportas priimtas ir pasižadėta kitiems metams geriau sutvarkyti baseball lygą. Pageidauta suorganizuoti bowling lygą žiemos sezone. Priimta. Rūpintis palikta sporto komisijai, atsiklausiant apskrities pirmininko. Norintieji imtis dalyvumą sporte su Vyčiais prisirašykite į Vyčių org.

Iš įvykusio Seimo Hartforde, raportą išdavė J. Bačinskas, iš kurio sužinojo, kad vyčiai bando įsigyti namus, pagerinti „Vytį“ ir spaustuve. P. Razvadauskas kvietė visas kp., kad kaip galint, pagelbėtų Centru, įsigyti namą. Jis pabriežė namo reikalingumą, kur visi į tai gražiai atsiliepė. Pasižadėjo surengti vakarėlį Centro naudai. Lauksime.

Kadangi nuotaika buvo gera ir noras sukelti finansų Centru, nutarta surengti šokius Apskričio — Centro naudai. Šokiai įvyks Bostone.

Pildant Seimo pageidavimus, nutarta ateinančią vasarą surengti „Vyčių Dieną“ su įvairia programa.

P. Razvadauskas referuoja apie Pavasarininkų atvykimą. Pranešimas priimtas ir ruošimės surengti tinkamas programas jų maršruto metu. Buvo ir smulkesnių reikalų kurių čia neminėsim.

Suvažiavimas baigtas gražioje nuotaikoje malda, ir Vyčių, Amerikos ir Lietuvos himnais. Po posėdžių Lawrence vyčiai, gražiai priėmė ir skaniai pavaišino atstovus. Pasisotinę, pasilinksminę, visi skirstėmės namo pilni energijos dirbti vyčių obalsiui „Dievui ir Tėvynei“.

—M. MATŪZAITĖ.

Korespondentė.

ROCHESTER, N. Y. - COUNCIL 93

Rochester First Again

First council to charge an admission of 75 cents elect its officers. Wait and hear the rest!!! There was eating and dancing by all and singing led by Gus Ruginis. The singing members offered 62 selections of the feature song “The New Song” demanded by loud boos all evening. Other people call this same song “A Tavern in the Town”.

Elections being held at a council banquet is a good way to have a majority at elections. I almost forgot there were some people elected at this party. Those

Fourteen

elected might call themselves candidates of the Semi-Annual Party just as we have Socialist, or Republican Party. That is the party that elected them. Al. Remington and other members of last year's Board of Directors couldn't be convinced to serve another term. I am sure we chose others who will uphold the standard set by those leaving. Results of the voting are as follows: President - Frank Franklyn, Vice President - Isabelle Mocejunas (a new idea), Treasurer - Milly Yokshas, Financial Secretary - Helen Shilinas, Secretary - Al. Shukis, Major Admiral Sergeant at Arms (bouncer), Adam Eismont and Frank Beluk Correspondent (strictly business).

A notable event at this party was the unanimous election of Joseph J. Stevens Jr. to the presidency of the new division of this council “The Knighties”. Congratulations Mr. and Mrs.

The banquet was honored by the presence of Rev. Mooney active priest among Rochester youth groups and known to all for his work in foreign missions. His speech on “Know your Faith” will long be remembered by members. Our spiritual advisor Father Bakšys again put off important matters and shared in the banquet with us. We all know his interest in our club.

Another surprise for the evening was the Balloon Busting Party. Amongst cries of „they cost almost a nickel” a score of balloons were ruined. Later came the announcement calling off the balloon dance.

Big juicy steaks and a wonderful banquet array of food faced all comers. A thousand cheers and a lot of thanks to such workers as Milly Yokshas and Frank Franklin aided by John Franklyn and Helen Shilinis. Cooking and banquet planning is not a lost art to these.

Up and Adam

LAWRENCE, MASS. - COUNCIL 78

The Lawrence Knights opened the fall season with a dance on September 21. Many out of town guests were present, and the music was divine. How did you get home, E. B.???

On October 6 we held a whist party in Miss E. Semons' home, cider and doughnuts being served after the game. The party was enjoyed immensely, so another one is planned for the near future.

On October 13 the delegates of the New England District convention were our guests, and we thank them all for making the day an enjoyable one.

October 20 all the knights turned out in full at the parish supper. The members of the fairer sex helped wait on tables. How was your service Tony?

November 2 our basketball boys held their annual dance. A prize waltz was featured, and the dance was more than a success. Au revoir— XXXX

KENOSHA, WISC. — 38 KUOPA

L. Vyčių 38 kuopa turėjo savo metinį susirinkimą kuriame buvo išrinkta sekanti nauja valdyba: Juozas Šaulys, Pirmininkas; Adolfas Zalatoris, Vice-Pirmininkas; Sofija Zutautaitė, Raštininkė; Aleksandras Ramanauskas, Išdininkas; Ona Mockaitė, Fin. Raštininkė; Domicelė Lukauskaitė ir Jonas Kiserauskas, Kasos Globėjai.

Susirinkimus nutarta laikyti pirmą ir trečią Ketvirtadienį kiekvieno mėnesio.

Naujai išrinktai valdybai buvo suruoštas įkurtuvių vakarėlis su užkandžiais ir šokiais.

Taippat kuopa turėjo labai pasekmingą Visų Šventų pasilinksminimo vakarą.

Kuopon įstojo šeši nauji nariai. —„ZUOS“.

— V y t i s

NORTH SIDE, CHICAGO, ILL. - COUNCIL 5

Are we ever lucky! First, the boys forget the cornstalks, needed to create that Halloween atmosphere. Second, the humidity causes the interior decorations - crepe paper to you - to sag and get in the way of the dancers. Third, "ole weather man" takes a hand in the game and sends down his contribution in the form of a nice, sudden, and very wet rain-storm. So you can readily see, we had a lot of luck -- all of it bad.

But, that K of L spirit was there. The North Side council wishes to heartily thank all those who braved the adverse conditions and attended, thus assuring at least a little profit for the benefit of the parish.

This'a and That'a:

Mr. and Mrs. Jack Juozaitis deserve a great hand for coming down from Marquette Park in that storm.

Steve Vilkelis was the power behind the throne for this affair.

Stan Adams is certainly coming along. About a year ago he was having trouble with the chorus of "The Last Round-Up", now he's leading a orchestra of his own and doing all right by himself.

Nobody better try to crash the North Side affairs, at least, not while the likes of "Pep" and "Happy" are around. They mistook a party of masqueraders for a bunch of "crashers" and almost threw them out on their ears. However, everything was straightened-out.

Those souvenir hunters sure made a mess of the decorations after the dance. What ah means, is that after the dance, the decorations just weren't. Figger it out for yoself.

LINDEN, N. J. - COUNCIL 113

With snaapy weather just ahead Linden is getting ready for action.

The boys of 113 have organized a bowling team and before long expect to enter their first meet. They are also getting whipped into shape for basketball. With their dazzling green and white outfits this flashy quintet expects to go to town this year. The fair sex has not been napping by any means. They too have an interest in basketball and show great promise.

We are happy to report that our Halloween Dance was a howling success. It was unnecessary to ask "Everybody happy?" Everone was - especially the prize winners. We thank our neighboring councils for their generous support.

Pleasant meetings were held last month. We inaugurated a system whereby the boys and girls took turns at serving refreshments. Each tried to outdo the other in making coffee and still we are in serious doubt as to who makes it more delicious. Perhaps a few more attempts at this fine art may be necessary to render a just decision.

Although we close now, we will be heard from soon.
Z. W.

V y t i s —

DAYTON, OHIO - COUNCIL 96

IN MEMORIAM

Our council expresses deepest sympathy to their fellow members Bernadetta and Eloise Sluzinas and their parents at the death of their beloved little sister and daughter Loretta.

Our members extend their heartiest thanks to the Cleveland members for a grand week-end. Twenty of our members motored to Cleveland to be guests at the Council 25, parents annual banquet. A grand time was enjoyed by each and everyone: Our thanks also to the parents of Cleveland members for their gracious hospitality extended us.

With regret our council accepted the resignation of our Financial Secretary, Miss Veronica Sinkevich, who so ably and untiringly discharged her duties ever since the organization of our council several years ago. Although we are slow as a whole to show our appreciation for the members who are responsible for the success of our council, not one of us can forget the great part Miss Sinkevich has done for the success of our council in her never tiring work. We only hope that Miss Sinkevich's many and varied interests do not deprive our council of one of it's most popular members. To fill the vacancy our council elected as their financial secretary Miss Helen Scott. The best of success to you Miss Scott.

Our Fall Party held at the church hall was quite a success, as guests our council entertained the Columbus members who motored over for the evening. Until next month.
A. D. M.

CICERO, ILL. - COUNCIL 14

Attention! Mouths closed and ears this way!

It seems as though our members have been playing the parts of peaceful snoozers. Hm, that's what you think! !

What, with a colorful parish bazaar and a hilarious barn dance still fresh in our memories, we vigorously thrust our best foot forward into a new activity. Namely: A. Thanksgiving Eve Dance, which we readily assure you will, without a single detour, lead you to all the gayety, excitement, and adventure you seek. So won't you all come a-merriment hunting with us on Wednesday Eve. November 27, at 8 P.M.?

Cupid seems to be turning handsprings in Cicerville. What makes us think so? Well, Joe Kishkunas has already happily taken Miss Helen Janusauskas for better or worse (how about you, Helen?) and Frankie Stankus and Miss Ann Gopshus reciting their soon-to-be-said 'I do's and I dont's' what else can we think? Next please! ! We whole-heartedly extend our congratulations and best wishes to them.

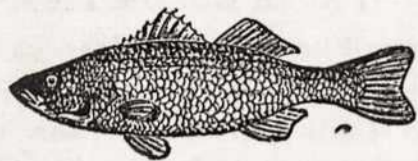
August members of Council 14 puhleeze present thyselves at the next meeting, for we have — — — Are you clever? Can you take a hint? For the benefit of some of the members our meetings are held on the second and fourth Monday of each month.

Be merry.

Editor's Note: F.C.P. and Council Secretary - Beg your pardon. The above article preceded yours in the mail and since yours covers the same events. We will be glad to place another of your contributions in our succeeding issues.

Fifteen

THE ROYAL ORDER OF THE

SEBASS

After the last issue of the "Vytis" was received by the K of L members many of them who read our Sebass column wondered and asked why one must be paid up and in good standing in the Knights of Lithuania organization before they can be considered for membership to the Royal Order of Sebass. Well, dear prospective members do you sincerely think a person who joins an organization and then forgets to pay his or her dues is worth considering as a good prospective member? You may say that this failure to pay dues exists on account of the little that the organization has to offer and you might be right, but when an organization is made up of members who only find fault naturally the organization will be without a purpose as the persons of whom it is made up.

This column is going to be in the King's English only. Don't be afraid the King does not belong to the K of L's, as a matter of fact he doesn't even get the "Vytis". Well, all right, if you insist on expressing your thoughts in Lithuanian we might make an exception to the rule.

A L.
Secretary's Secretary.

SEBASS - TOPICS

Contributed by our members

We wonder why Leo Mazotas of Hartford, Conn. left home to sleep elsewhere during the annual Convention. Such hospitality, Leo???

We hear that Steve Wilkes, (Little Fish) of Chicago misses Elm Street of Hartford and intends to go back there soon.

No doubt Kay Onaitis was wondering what became of his convention badge? Don't worry, Kay, she said she'll return it to you at the next convention.

Ann Juozaitis of Chicago, an honorary member of this order is already saving money for the next convention. We wonder why?

Here are a few jingles. Dedicated to the Royal Order of the Sebass.

A ready smile, a sweet "mergyn"
Put the two together --- A Sebassine.
'Thout a friendly grin he'll never pass
Can you guess who? Of course, Sebass.

Bee Merry

THE GROUCH CORNER

Who is responsible for the introduction of the irritating "in" in place of the beautiful and very Lithuanian "i" in the Lithuanian portion of recent issues of the "Vytis"? Of all the uneuphonious, harsh, ear-grating, antique, unLithuanian innovations in our language, this is the worst. "insirašančiū", "invedimas", "invairumas", "intraukti", "indomesniū", "in savo organą", "kreipiamės in jus" — what's the big idea? It can't be an official change - because it isn't found consistently throughout the issues. I certainly hope that some ambitious Lithuanian language committee in Kaunas hasn't been getting strange ideas into its head and advocating such a change. Heaven help our beautiful language if they once start mutilating it in this way! If that isn't the reason, then why?

If you would like to read a corking good story, get Albert Halper's recent "The Foundry", the scene of which is laid in Chicago. It should be particularly interesting to the K of L's because one of the main characters in the book is a Lithuanian. The men who work in the foundry are real, honest-to-goodness hemen and Albert Halper writes of them in the same manner.

In 1919, according to Father Vaškas at the convention, the K of L's had 4000 members, in 1933 there were 800, now there are 1700. Good leadership, and good leadership alone, is what accounts for the heartening increase in members during the past two years. But there was some more powerful and more relentless force than mere lack of good leaders that was the cause of the nose-dive from 1919 to 1933. I haven't yet been able to figure it out for myself, but I have an idea that it had something to do with the difference between foreign-born and American-born K of L's. I'm not being unpatriotic — merely stating a fact. Back in 1919 the K of L membership must have been overwhelmingly foreign-born---that is, born in Lithuania. Now the membership is just as overwhelmingly American-born. The explanation, I'm quite sure, lies somewhere in that difference. Maybe you can figure it out.

The "Vytis" is getting to look better and better, but typographical errors are still very numerous in every issue.

Now to take something for my liver!

---The Cynic

GRANDPA'S LOGIC

Years ago a young man would ask a young lady to share his lot with him. Now, the taxes on the lot are so high there is nothing to share.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF MARCH 3, 1933

Of VYTIS published Monthly at Chicago, Illinois for October 1, 1935.
State of Illinois ss
County of Cook

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared REV. A. VALANCIUS, who having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the editor of the VYTIS and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912 embodied in Section 411, Postal Laws and Regulations,,

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher Knights of Lithuania, 4736 So. Wood St. Editor Rev. A. Valancius, 2745 W. 44th St. Managing Editor Al. Manstavich, 4736 So. Wood St. Business Manager J. Poska, 2215 W. Cermak Rd.

2. That the owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding one per cent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a firm, company, or other unincorporated concern its name and address as well as those of each individual member, must be given.) — Knights of Lithuania, 4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are (If there are none, so state.)—None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation

for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

Sworn to and subscribed before me this 30th day of September, 1935.

Joseph C. Peters
(My commission expires
April 28, 1937).

K of L CALENDAR

POSTPONEMENT:

Chicago Center Minstrel Jamboree for benefit of Press Fund Postponed

— to —

FEBRUARY 9, 1936

NOVEMBER 16, 1935

5th Annual Dance
Council 41 — Brooklyn, N. Y.

NOVEMBER 24, 1935

DANCE
Council 55 — Indiana Harbor, Ind.

NOVEMBER 27.

Thanksgiving Eve Dance
Cicero, Ill. C-14

DECEMBER 31, 1935

Dinner and Dance
Council 17 — So. Boston, Mass.

FEBRUARY 2, 1936

Annual Dance
Chicago, Ill., Marquette - C-112

Editors Note: Kindly sign name and address to all your contributions, otherwise you shall not find them published.

The question box does not appear in this issue, because we had no questions.

Watch for the December issue, special bulletin from Ethiopia received from our own war correspondent.

STANLEY CLEANER

S. SIMULIS, Prop.
CUSTOM TAILOR

Suits Made to Order
All Garments Insured

2150 South Hoyne Avenue
Phone Canal 5474

— H U M O R —

KILL HIM!

When my wife has a cold,
Remarked a local wag,
She always gets a little hoarse
And becomes an awful nag.

He: "You're one in a million, kid."
She: "So are your chances."

ON THE SUBWAY

"Pardon me, does this train stop at Tenth Street?"

"Yes; watch me and get off one station before I do."

"Thank you." —C.C.N.Y. Mercury.

That was Enough. — Uncle and niece stood watching the young people dance about them.

"I'll bet you never saw any dancing like that back in the 'nineties, eh, uncle?"

"Once—but the place was raided!"
—Contact.

— J U O K A I —

GARSENYBĖ

Teisėjas: — Tamstos pavardė?

Kaltinamasis: — Pone teisėjau, tamsta iš manęs nori tik pasijuokti. Juk jau 20 metų, kaip tamsta skaitai mano pavardę bylose, laikraščiuose... turėtumėt žinoti mano garsenybę.

BLOGAS ŽENKLAS

Lauras: — Žinai, Baltrau, aš girdejau tavo šunį staugiant. Jeigu jis staugis 3 naktis paeiliui, tai tikras mirties ženklas.

Baltrus: — Kaip manai, kas turėtų mirti?

Lauras: — Tavo šuo arba kas nors iš giminių.

TIKRAS DRAUGAS

—Na, mano bičiuli, baigtas kriukis: vedu!

—Tikiuosi, kad ir toliau paliksi man bičiuliu.

—Žinoma, juk tikri darugai nelaimėje neišsizada savo bičiuliu.

LET'S GO!!!
TO AN
Old Fashioned Wedding

**DĒDYTĒS IR TETYTĒS
VESELIJA**

A NEW MUSICAL REVUE WITH A MODERN
"TWANG"

— with —

RADIO ARTISTS
STAGE STARS
WONDERFUL MUSIC

MARGUTIS AUDITORIUM

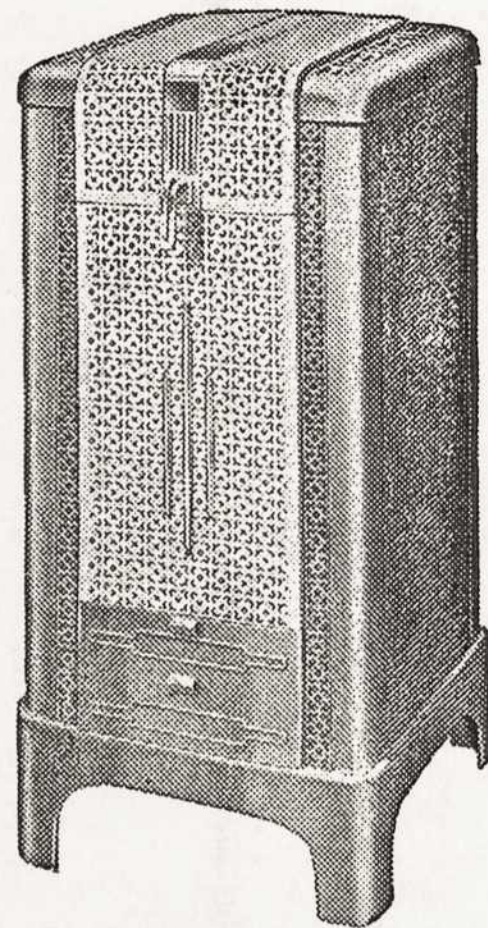
32 West Randolph Street

14th FLOOR
(Oriental Theatre Building)

THANKSGIVING DAY

Thursday, November 28, 1935

Starting 6 P. M.

WITH THE APPROACH OF
WINTER, DON'T BE CAUGHT
UNAWARES.

Purchase Your Stoves
and Heaters Now

OIL HEATERS \$39.50

CIRCULATING HEATERS
Suitable for hard \$19.50
or soft coal

G. E. RADIO
Short and Standard Waves
Steel Tubes \$34.50
As low as

2 pc. PARLOR SUITES \$39.50

**ROOSEVELT
FURNITURE
COMPANY
INC.**

M. P. Jovarauskas, J. P. Bertulis
2310 W. Roosevelt Rd.
CHICAGO, ILL.

Satisfaction Guaranteed

"The Place Where Chicago
Lithuanians Buy Their
Furniture."

LET'S ALL GO TO THE
MINSTREL AND JAMBOREE

— Sponsored by —

K of L SUPREME COUNCIL

Sunday, February 9, 1936

WATCH, for the place and admission!

PRICES
of TWO COLOR
TICKETS

Size illustrated
100 — \$1.50
Add. 100 — 50c.

COLORS:
Yellow Ticket
Knight Orange

Green Ticket
Yellow Knight

Coral Ticket
Red Knight

These prices for
K of L Councils
ONLY.